

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

Sárrét-Bihar Fenntartható Fejlődés Programja

**A Körös-Sárréti Vidékfejlesztési
Egyesület**

Helyi Vidékfejlesztési Stratégiája

2013.

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület
Székhely: 5520 Szeghalom, Szabadság tér 4-8.

Munkaszervezet: 55520 Szeghalom, Tildy Z. u. 15-17. Postai cím: 5521 Szeghalom, Pf. 33.
Tel/fax: +36/66/470-070, e-mail: korossarret@invitel.hu, szivos.laszlo@koros-sarret.eu Web: www.koros-sarret.eu

Tartalom

1. Vezetői összefoglaló

- 1.1 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe
- 1.2 Főbb célkitűzések
- 1.3 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja
- 1.4 A HVS felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők
- 1.5 A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások

2 Helyzetelemzés

- 2.1 A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése
- 2.2 A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség
- 2.3 A LEADER megvalósítás során elért eredmények áttekintése
- 2.4 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága
- 2.5 SWOT elemzés

3 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia

- 3.1 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe
- 3.2 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez
- 3.3 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései

1. Vezetői összefoglaló

1.1 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia **“Sárrét-Bihar Fenntartható Fejlődés Programja”** című átfogó célja a vidéki életminőség javítása, a térség megtartóerejének növelése a helyi adottságok és értékekre építve.

Meglevő jó környezeti állapotra építő és azt fenntartó gazdálkodás és kapcsolódó feldolgozó ágazat, valamint az egyéb vállalkozási és szolgáltatási szektor összehangolt együttműködéseken alapuló fejlődése.

A helyi adottságokra, értékekre alapozó turisztikai fejlesztéseken és egységes marketingen (arculat) fejlesztésén keresztül a turisztikai potenciál, a fogadókészség, és a térség országos turisztikai ismertségének és turisztikai bevételeinek növelése.

A helyi életminőség javítását szolgáló beruházások, fejlesztések kezdeményezések (programok, képzések, rendezvények) támogatásával, elősegítésével, a társadalmi tőke növekedése, az elvándorlás ütemének lassulása. A HVS és az ahhoz kapcsolódó fejlesztések, kezdeményezések részben tudják orvosolni a térség problémáit a benne foglalt megoldási javaslatok révén. A térség felzárkóztatásához egyéb fejlesztési programok is szükségesek. A HVS lehetőségei szerint hozzájárul a civil társadalom megerősödéséhez, a működési körülmények javításán keresztül. Aktivitásuk növekedésével számos területet fejleszt: (Kultúra, Esélyegyenlőség, szociális kérdések, sport, szabadidős tevékenységek, környezetvédelem, térségi marketing, humán erőforrás fejlesztése a foglalkoztatás bővülés érdekében)

1.2 Főbb célkitűzések

1. A helyi életminőség javítása

(Az aktív, fejlett civiltársadalom, civil kezdeményezések, a közszféra életminőség javításának érdekében tett lépései eredményességének elősegítését szolgálja ezen célkitűzés)

2. A helyi vállalkozások fejlesztése

A térségben egykor komoly hagyományokkal bíró élelmiszeripari termelés megszűntét követően jelentős foglalkoztatási kapacitás csökkenés következett be. A folyamatot erősítette az egykor tömegeket foglalkoztató mezőgazdasági nagyüzemek, és vidéki ipari melléküzemek, fióktelepek megszűnése.

3. A fenntartható fejlődés támogatása

Minden célkitűzéshez kapcsolódó, de önálló célkitűzésként is szerepeltetett célkitűzés. A mezőgazdasági melléktermékek energetikai célú feldolgozása, és felhasználása, e javuló környezeti állapot elérése, mint cél motiválja ezt.

A térségben a helyben rendelkezésre álló megújuló energiaforrások felhasználása alacsony volumenű. Nagyméretű beruházások megvalósítására nincs megfelelő tőke, ezért szükséges a kisléptékű helyi jellegű beruházások támogatása.

4. A helyi turizmus fejlesztése

Az Akciócsoport működési területének számos pontján megtalálható érintetlen természeti környezet, értékes állat és növényvilággal rendelkező védett területek, amelyek lovas, horgász-, vadászturizmusra is alkalmasak. Gazdag vad és madárvilág élőhelyeink az ökoturizmus, erdei iskolák ideális terepei lehetnek. Az ismert termálvízkincs szintén hasznosítható turisztikai célokra. A vendégéjszakák számának növelése érdekében a felsorolt turisztikai területek együttműködésének erősítése.

A célkitűzéshez sorolt intézkedések ezen célok elérését kívánják elősegíteni.

5. Helyi mezőgazdasági termékek) helyben történő feldolgozottsági szintjének növelése, az értékesítés, piacra jutás támogatása.

Nem csak a kistermelői élelmiszer előállítás, hanem más ipari feldolgozásra alkalmas helyi termék előállítása és a helyi hagyományos gazdálkodási, kisk gazdasági, illetve biotermelési formák termelési életben tartása, azok bemutatására irányuló tevékenységek is támogatandók) Az egyébként erős agrár hagyományokkal rendelkező működési területen viszonylag kevés még az egyedi terméket kisebb, de piaci mennyiségben előállító önfoglalkoztató termelők száma. Elsősorban a térségben élők ellátásának érdekében. De nagyobb piacokon is értékesíthető termékek előállítása a cél. Az akcióterület tájegységeinek gazdag hagyományai megalapozzák a gazdasági szerkezet fejlesztését, a tevékenységek diverzifikációja a jövedelemszerzési lehetőségek bővülését.

1.3 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának célja

Az ÚMVP Irányító Hatóságának 6/2011 (II. 4.) közleményében rendelte el a működő LEADER Akciócsoportok által elkészített Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák felülvizsgálatát. A Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület **“Sárrét-Bihar Fenntartható Fejlődés Programja”** címet viselő stratégiáját a 2008. évi tervezési folyamat eredményeként készítették el, erősen központosított tervezési rendszer-

ben, internetes tervezőfelületen központi felépítést követve, a megadott szoftver segítségével. A stratégia elkészítését követően az EMVA III. tengely "A vidéki foglalkoztatás bővítése, a tevékenységek diverzifikálása" akciócsoportok kezelésében lévő négy jogcímére két benyújtási időszak is meghirdetésre került, amelyből az első a megvalósítási, a második az pályázat értékelési szakaszban van.

Az EMVA IV. tengely (LEADER) „Helyi közösségek fejlesztése” intézkedéseire egy benyújtási időszak került meghirdetésre. A pályázatok a 2011. évi döntést követően a megvalósítás szakaszában vannak.

Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján határozottan szükséges a számvetés, az eddigi eredmények áttekintése és a HVS korrekciója egészen a célterületek teljes-részleges átalakításának mélységéig.

<u>1.4 A HVS felülvizsgálat során alkalmazott nyilvánossági intézkedések, résztvevők</u>

A Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület a HVS felülvizsgálata során alapelveként meg kívánt felelni a 6/2011. (II. 4.) IH Közlemény előírásainak, és próbálta biztosítani a nyilvánosságot.

A HVS felülvizsgálatáról szóló felhívást megadott határidőig, (2011.02.15.) megküldte a működési terület Polgármesteri Hivatalai számára elektronikus úton és postai küldeményként is, megjelenítés céljából, illetve saját honlapján is megjelentette azt.

A HVS felülvizsgálat indító megbeszélését 2011. február 17-n tartotta meg az egyesület. Ezen alkalommal került sor a tervezői csoport tagjainak megválasztására is.

A HVS felülvizsgálat során térségi, illetve tematikus fórumokat is tartottunk, összesen 3 alkalommal az alábbiak szerint:

Szeghalom,	2011.02.17.	KSVE Munkaszervezet
Szeghalom	2011.03.01.	KSVE Munkaszervezet
Füzesgyarmat	2011.03.04.	Hegyesi János Művelődési Ház és Könyvtár
Sarkad	2011.03.09.	Bartók Béla Művelődési Központ

A HVS megismertetésének céljából további fórumokat tartunk, egészen a pályázatok megjelenéséig.

Az Egyesület munkaszervezetének munkatársai és a tervezői csoport tagjai a működési terület településeiről folyamatosan gyűjtötték a projekt adatlapokat. A projektgyűjtés március 4-ikét követően is folytatódik.

A tervezői csoport üléseit a következő időpontokban tartotta:

2011.02.17. Szeghalom, KSVE Munkaszervezet
2011.02.25. Szeghalom, KSVE munkaszervezet
2011.03.10. Szeghalom, KSVE munkaszervezet

Az ülések közötti időszakokban a rendelkezésre álló szakmai anyagok alapján folyt a folyamatos szakmai konzultáció.

1.5 A HVS felülvizsgálat során elfogadott módosítások

Kiindulási pontok

- Az Egyesület működési területén az országos trendek érvényesültek.
- Az egyébként nagymértékű munkanélküliség aránya bővült.
- Az aktív korú népesség elvándorlása és egyéb demográfiai mutatók alakulása is a kedvezőtlen tendenciákat folytatja.
- A jövedelemszerzési lehetőségek nem bővültek, a térség gazdasági szerkezete kedvezőtlennek mondható, a működő vállalkozások száma csekély.

Az eredeti HVS a helyi adottságokra alapozva kíván lehetőséget biztosítani a mikrovállalkozások, a térségre jellemző hagyományos jövedelemszerző tevékenységek bővítésére, újra- vagy beindítására. A változtatások a jövedelemszerzés, foglalkoztatás bővítést kívánják elősegíteni.

Továbbra is elsődleges fontosságú tehát a vállalkozás fejlesztés, a helyi értékekre alapuló turisztikai fejlesztések.

Nem indokolt a források allokációjának teljes átrendezése.

A fő célkitűzésekhez kapcsolódó intézkedések, LEADER célterületek részleges átalakítása szükséges, számuk csökkentése meg fog történni. A célterületek tartalmát a fő célkitűzésekhez igazítva, 10 célterületben maximálva fogjuk pontosítani. A fenntartható fejlődés szempontjait fokozottan érvényesíteni kívánjuk.

2 Helyzetelemzés

2.1 A LEADER Helyi Akciócsoport által lefedett terület ismertetése

A térség általános jellemzői: Terület / lakosságszám / főbb környezeti, gazdasági, társadalmi problémák, kihívások, tendenciák;

Akciócsoportunk területén 6 városi rangú település található, melyekben a lakosságszám ~70 ezer fő volt. Akciócsoportunk működési területének mind a 22 települése hátrányos helyzetű, a sarkadi kistérség úgynevezett LHH besorolású, ahol ~26 ezer fő él.

A térség környezeti állapota, földrajzi jellemzői, földhasználati módok: Elhelyezkedés / térség jellege, település szerkezete / védett területek / főbb környezeti problémák / főbb területhasználati módok (pl. szántó, erdőgazdálkodás, védett terület, ipari hasznosítású területek, egyéb.);

A területre jellemző értékek az érintetlen természet, négy országosan védett nemzeti park területe és Európa egyik legnagyobb tűzok populációja, valamint a szikes, zsombékos legelők, a folyó és álló vizek összefüggő rendszere.

Vésztő-Mágor-pusztá a Holt-Sebes-Körös ölelésében 947 hektáros területen védett. a Tiszántúl egyik legértékesebb kultúrtörténeti kincsével együtt, a kettős Mágor-halommal, ahol hatezer év történelmét tárták fel és állították ki helyben.

Dévaványai-Ecsegi-puszták 13 085 hektár nagyságú, ebből fokozottan védett 2659 hektár. Két, eredetét és élőhelyeit tekintve elkülönülő részre tagolható. Az egyik a Hortobágy-Berettyó ártere, a folyó szabályozatlan medre a partvonulatok gyepeivel, erdeivel. A másik az Ecsegfalva - Dévaványa térségében megmaradt szikes puszták mozaikja.

A Kis-Sárrét Biharugra, Geszt, Körösnagyharsány, Mezőgyán, Zsadány községek határában, 7991 hektáron terül el. Fennmaradt ősi mocsárfoltok és a vadvizek helyén létesült halastórendszer őrzik a régi táj jellegzetes növény- és állatvilágát. A terület legföltettebb élőhelyei - 2791 hektár - felkerültek a nemzetközi jelentőségű vizes területek listájára és 1424 ha fokozott védelem alatt áll. A közel 2000 hektáros vízfelületével az ország második legnagyobb halastórendszere. A tórendszer legjelentősebb értékét a gazdag madárvilág képviseli. A tavak szomszédságában a mai napig jó állapotban maradt fenn a sárréti vízivilág két utolsó hírmondója az Ugrai- és a Sző-rét. A két ősi mocsárfolt a környező kaszálókkal, legelőkkel különleges értéket képvisel.

A Bélmegyeri Fáspuszta a sziki tölgyesek és sziki erdőssztyepek egyik legnagyobb kiterjedésű hazai képviselője 644 hektáron, a Kis-Sárrét keleti határán. Fás-puszta az ősi erdőssztyepp látványát idézi a magányosan álló, többszáz éves kocsányos tölgyekkel és idős vadrőfakkal. Bélmegyer mellett található Békés megye egyik legöregebb fája is.

Körös Maros Nemzeti Park a védett területek, a természeti értékek és az itt folyó természetvédelmi munka bemutatásának céljából alakította ki és üzemelteti Dévaványán a Réhelyi Látogatóközpontot és Biharugrán a Madárvártát.

Az akcióterület adottságai miatt jelentős mértékű a NATURA 2000 területek aránya.

Az iparosodás elmaradása a környezetvédelem szempontjából előnyt jelent. A térség egyik kitörési pontja lehet a környezet jó állapota és a megmaradt természeti értékekre alapozó öko- és falusi turizmus fejlesztése.

Problémát okoz viszont a fogyasztói társadalom kialakulása és a vásárlási szokások átalakulása miatt az egyre növekvő kommunális szilárd hulladék begyűjtése, elhelyezése és kezelése. A települések közelében kialakult személtelakókat bezárták, rekultivációjuk hamarosan megkezdődik. A szelektív hulladékgyűjtés lehetősége a települések 80%-ban megoldott.

A szennyvíz kezelés és csatornázás területén is folyamatos a fejlődés, így a felszíni és felszín alatti vizek védelme terén is javulás prognosztizálható, bár a csatornázottsági arány nem éri el a megyei átlagot.

Demográfiai helyzet: lakosságszám, korszerkezet, aktív népesség, lakosság összetételének, számának változása, lakosság a városokban, községekben, hátrányos besorolású településeken, kisebbségek;

A népességcsökkenés oka egyrészt a munkalehetőség hiánya és az ezzel összefüggésben lévő életminőség romlása miatti agyarányú elvándorlás (kiemelkedő a magasan képzettek, szakképzettek és köztük is a fiatal elvándorlók száma), másrészt a halálozási ráta születési rátánál való magasabb aránya. Ez utóbbi tendenciát nemcsak a korunkban végbemenő társadalmi változások (a nők születési életkora több évvel kitolódik), de a térségben elérhető alacsony jövedelmek, megélhetési problémák miatti alacsony gyermekvállalási kedv is erősíti.

A lakosság korösszetétele, bár csak néhány % ponttal tér el az országos átlagtól, nem kedvező, az elöregedési folyamat a foglalkoztatottsági helyzet további romlásával az apróbb falvakat és a kis községeket rövid-és közép távon az elnéptelenedés veszélyével fenyegeti. A kedvezőtlen változásokat a térség betelepülői sem képesek pozitív irányban befolyásolni, mivel ők általában az ország más területeiről az „olcsóbb élet” reményében ideköltöző, jellemzően hátrányos helyzetű rétegek tagjai – megélhetési migráció. E csoportok a rendszerváltáskori és az azóta végbement gazdasági-társadalmi változások hatására a hátrányos, ill. halmozottan hátrányos helyzetűek

közé tartozók számát növelik a térségben. E leszakadó rétegek között is külön figyelmet érdemel egyrészt a gyermekek ill. fiatalok magas száma, másrészt a roma kisebbség egyre növekvő aránya, és az, hogy integrációjuk, társadalmi rendszerekbe (munka, oktatás, lakókörnyezet) történő beilleszkedésük, a körükben előforduló devianciák kezelése, kulturális hagyományaik, értékeik megbecsülése egyelőre nem biztosított. Az életminőség javítása érdekében az alapfokú oktatás fejlesztésére, különösen az idegen nyelv, informatikai ismeretek oktatására és készség ill. képességfejlesztésre, gazdasági igényekhez igazodó szakképzési, átképzési programok szervezésére, a versenyképes tudás és az élethosszig tartó tanulás fontosságának tudatosítására kiemelt figyelmet kell fordítani, hiszen a térségben közép-és felsőfokú végzettséggel rendelkezők aránya egyaránt alatta marad az országos átlagnak. Az országos társadalom-politikai érdekeken túl szintén életminőség javító céllal kell figyelmet szentelni a tudatosan egészséges életformák népszerűsítésének, a mentális egészség megőrzésének, a megérdemelt pihenésüket töltő idősebb korosztály gondozásának.

A demográfiai folyamatokból és a térség gazdasági szerkezetéből (fizikai munkavégzést igénylő mg-i szektor túlsúlya, munkanélküliség következtében kialakult életvezetési problémák, idősebb generációk „beidegződései”) adódóan az egészségügyi és szociális ellátás, azon belül is a járóbeteg- és háziorvosi ellátás megfelelő színvonalú biztosítása a helyi önkormányzatokra ró szinte megoldhatatlannak tűnő feladatot. Térségünkben a demográfiai adatok tendenciái lényegesen rosszabbak voltak az országos átlagnál. A megyében az ezer lakosra vetített élve születések száma Vas megye után a második legalacsonyabb (8,5), a halálozás viszont (14,7) itt a legmagasabb, emiatt a népesség természetes fogyása (-6,2) a megyék közül nálunk volt a legintenzívebb. A vándorlások negatív és magas egyenlege tovább erősítette ezt a folyamatot. Békés megye népességarányos tényleges fogyása (-8,1) Borsod-Abaúj-Zemplén után a második legmagasabb.

Működési területünkön hatványozottan érvényesek ezek a mutatók.

A munkahelyek alacsony száma miatt a települések megtartó képesség igen kedvezőtlen. Magas a képzett, magasabb iskolai végzettséggel rendelkező fiatalok elvándorlási aránya.

A térségen belül is megfigyelhető egy vándorlási folyamat a kisebb településekről a városokba, mely a munkalehetőséggel és a települések szolgáltatási ellátottságával is összefügg.

A térség folyamatosan csökkenő lakosság számú. A csökkenő születések száma és a képzett fiatal munkaerő elvándorlása között szoros az összefüggés.

A kistelepülések esetében ez hatványozottan jellemző, erőteljesen előregedő korfát mutatnak. A városok esetében is megfigyelhető a lakosság szám fogyás annak ellenére, hogy a kistelepülésekről az elköltözők egy része a térség városaiba orientálódik. A térség népsűrűségi mutatója alatta marad a megyei átlagnak. A térségen belül a kisebbségekhez tartozónak vallók aránya 6-7 %, de ennek több mint a 90%-a roma nemzetiségű.

A működési terület 22 településén élő lakosság ~68%-a él a területen található 6 városokban.

Gazdasági környezet: Fő gazdasági ágak, tevékenységek, foglalkoztatók, infrastruktúra / hagyományos gazdasági ágak és a változás irányai / munkanélküliség (aránya és okai a térségen belül);

A közösség területén lévő vállalkozásokra alapvetően a tőkeszegénység jellemző, ezért jelentősebb technológiai fejlesztéseket még pályázatok segítségével sem képesek megvalósítani. A vállalkozások közötti együttműködési formák nem jellemzőek. A kistérség gazdasági potenciáljának növelése érdekében, szükségszerű lenne tőkeerős vállalkozások letelepítése, és a helyi tőkehiánnyal küzdő vállalkozók segítése. Ennek érdekében térségben megalakult két Ipari Park (Sarkad, Szeghalom), majd a vállalkozói kedv további élénkítése érdekében sarkadi és szeghalmi kistérség összefogva 2000-ben megalakította a Békés Megyei Vállalkozási Övezet Szolgáltató Kft-t, mely azonban időközben gyakorlatilag elvesztette pozícióját.

Az országos, vagy régiós méretű vállalkozások helyi telephelyeit sorra leépítették, vagy felszámolták gazdaságossági szempontok alapján, így a korábban esetleg beszállítóként tevékenykedő helyi vállalkozások is nehéz helyzetbe kerültek.

Jellemző a térségre, hogy a helyi fizetőképes kereslet jelentősen alacsonyabb az országos átlagnál, ezért a vállalkozások jelentős része más országrészekbe ingázva vállal munkát (főként az építőiparban) és a munkavállalóikat heti rendszerességgel utaztatják.

Ágazaton belül és az egyébként egymásra épülő ágazatok között sincsenek kialakult együttműködési formák sem a termelésben, sem az értékesítésben, sem a szolgáltatásban. A versenyképesség és az eredményesség nagyban fokozható lenne ilyen együttműködési kapcsolatok kialakításával.

A vállalkozások számára a közlekedési infrastruktúra elmaradottsága piacra jutásukat nehezíti.

A legnagyobb vállalkozás sűrűséggel a városokban találkozunk, de még a legtöbb vállalkozást tömörítő Szeghalmon és Sarkadon sem éri el a megyei átlagot az 1000 főre jutó vállalkozások száma. A térség egészének mutatója, pedig fele a megyei értéknek. Ennek alapvető oka az egész térségre jellemző tőkehiány.

A vállalkozások száma, az elmúlt években követve az országos és megyei tendenciát csekély mértékű ingadozást mutat, de jelentősen nem változott. A vállalkozásokon belül a szövetkezetek a legkisebb arányt képviselik, de részesedésük a térségen belül nagyobb, mint a megyei átlag. A legnagyobb számban az egyéni vállalkozók vannak jelen a településeken, de valós tevékenységi köreik nem a helyi adottságokra specializálódtak, illetve sok a konkurens és kevés az egymást kiegészítő szolgáltatási kínálat.

A legnagyobb nem állami tulajdonú foglalkoztatók a térségben mind külföldi tulajdonban vannak.

A keleti piacok fontossága és az ottani munkaerő alacsony ára ezen cégek ottani fejlesztéseit generálja, az országhatár közelsége és Románia uniós csatlakozása miatt a vállalkozások jelentős része a határ túloldalán vállal munkát, hoz létre telephelyet, ami térség számára további leszakadást eredményez.

A közszférában foglalkoztatottak aránya igen jelentős, ami sajnos a vállalkozások foglalkoztatási helyzetének gyengeségét mutatja.

A mezőgazdaságban az 1990-es évhez képest jelentősen visszaesett a foglalkoztatás, kevesebb, mint egyharmadára.

Társadalmi környezet: Civil szervezetek, közösségi élet / társadalmi aktivitás / munkanélküliség / szolgáltatások / hátrányos helyzetű csoportok / hagyományok;

A térség civil szerveződései viszonylag jól reprezentálják a helyi társadalmat, illetve tükrözik az elmúlt évek társadalmi változásait. A társadalmi szervezetek között a legnagyobb számban a különböző nyugdíjas klubok és mozgáskorlátozott szervezetek vannak jelen, melyek összeartó közösségeket jelentenek, és több esetben hálózatos rendszerben (pl.: egy megyei szervezetnek helyi fiók szervezetei vannak) működnek, ami egyfelől biztosíthatja a térségi helyzetre való rálátásukat, esetenként azonban lassíthatja a helyi igényekre való gyorsabb reagálást.

Az egyes társadalmi csoportok segítésére, sok esetben sajnos segítyezésére több szervezet is alakult (pl.: nagycsaládos egyesületek), melyek munkáját az elérhető, főként anyagi lehetőségek korlátozottsága megnehezíti.

Általános és negatív tendencia, hogy a civil szervezetek nagy többsége önkormányzati támogatás hiányában nem képes az önálló fennmaradás feltételeinek biztosítására (de! van néhány üdítő kivétel), a helyi igazgatási szervek forráshiányos gazdálkodása pedig egyre kisebb mértékben engedélyezi e tevékenységek érdemi támogatását, és a jelenlegi gazdasági környezetben a magánadományok mértéke is csökken. E tényező sport-és szabadidős tevékenységekre specializálódott szervezetekre gyakorolt veszélyeire külön figyelmet kell fordítani. A szükséges pénzeszközök előteremtését ezen kívül az e szervezetek számára különböző alapokból elérhető források viszonylag kis mértéke és esetlegessége, illetve az azok megszerzéséhez napjainkban szükséges szemléletmód és módszerek alkalmazásának, az ehhez megfelelő humán erőforrásnak a hiánya is nehezíti. Az anyagi lehetőségek korlátozottsága kihatással van a civil kezdeményezések aktivitására, motiváltságára is, melyen azonban egy kifejezetten számukra kialakított többfunkciós közösségi tér érdemben tudna javítani. Kifejezett érdekvédelemmel, érdekvényesítéssel foglalkozó szerveződések elenyésző számban vannak jelen, de legalábbis a települések polgárőr egyesületein kívül nem intézményesedtek, holott megjelenésükre, munkájukra nagy szükség lenne. A települések és a térség életében legmeghatározóbb és igazán karakteres civil szervezetek a kulturális, hagyományörző és művészeti tevékenységek támogatására szakosodott

egyesületek, alapítványok. E szervezetek munkája széles körű, az alternatív gyermekprogramoktól kezdve a történelmi, néprajzi hagyományok ápolásán keresztül a különböző korosztályok kikapcsolódására, szórakozására alkalmas rendezvények szervezéséig számos területre kiterjed. A térség cigány és román nemzetiségei is egyre aktívabbnak bizonyulnak kulturális hagyományaik megőrzésében, megismertetésében, pályázóként azonban passzívak.

A helyi társadalom összetartozását, boldogulását kiemelt feladatukként kezelik az egyházak és a hozzájuk kötődő civil szervezetek is.

A térségre jellemző a civil szerveződések magas aktivitása, száma és széles tevékenységtípusa (településszépítők, hagyományőrző, kulturális, nyugdíjas, ifjúsági, sport, stb.). Dévaványán például már a múlt században is 60 felet volt a szervezetek száma, de ma is több településen megközelíti ezt a számot. Az közösség területén a bejegyzett civil szervezetek száma meghaladja a 300-at.

A szervezet között találunk kimondottan helyi hatáskörű szervezeteket, de vannak ezeket összefogó térségi jelentőségű egyesületek. A lakosság előregedéséből adódóan egyre több a nyugdíjas civil szervezet. Ezen kívül a nyugdíjas korosztály más területeken is aktív (népdalkörök, kézműves egyesületek, településszépítő egyesületek, hagyományőrző klubok, stb.)

A hátrányos helyzetűek önszerveződése is igen jelentős. Tevékenységi körük sokszor térségi jelentőségű és közfeladatokat is átvállalnak önkormányzati intézményekkel együttműködve. A Sérült Gyermekekért Egyesület saját bentlakásos intézményt és foglalkoztatót tart fenn, a Cigány Kisebbségi Önkormányzatok és Egyesületek felnőtt képzéseket szerveznek a BRMKK-val és a Munkaügyi Központtal összefogva.

Önként vállalt térségi információs és koordinációs feladatokat lát el továbbá a Körös-Sárréti Civil Szervezetek Szövetsége és a Sárrét Falusi Turizmusáért Egyesület is térségi érdekérvényesítő és támogató szervezet (falusi vendéglátás szeghalmi központtal).

Eddig megvalósult projektjeik során kézműves kiállítások, civil fórumok, nyugdíjas találkozók biotermék bemutatók, biogazdálkodási előadások és falusi vendéglátással kapcsolatos kiadványok elkészítése, képzések szerepeltek.

A teljes térséget lefedő jelentős non-profit szervezetek működnek továbbá megyei, vagy országos szervezetek helyi csoportjaiként.

A térség jelentős természeti értékei ellenére a környezet és természetvédelemmel foglalkozó szervezetek száma alacsony, bár aktivitásuk jelentős, de jellemzően nem térségi, hanem települési szinten. Az itt lakók környezeti tudatossága nem eléggé fejlett, ezen a területen fontos feladat a szemléletformálás. A sport és szabadidős helyi szervezetek szinten minden településen jelen vannak, térségi kapcsolataik fejlesztésre szorulnak.

Több szervezet országos és nemzetközi kapcsolatokkal is rendelkezik (Kötegyáni Baráti Kör) ezek térségi szintű kiterjesztése szükséges.

Az eredeti HVS-ban foglalt elemzéshez KSH adatokat vehettünk igénybe és lehetőségünk volt minden települési önkormányzattól az adott településre vonatkozó konkrét számadatok, információk összegyűjtésére. Jelen munka során, ezekre az adatokra alapoztunk, lehetőség szerint aktualizálva.

2.2 A LEADER Helyi Akciócsoport és a helyi partnerség

A Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület elődszervezete a Körös-Sárréti Helyi Közösség, még a jogi személyiség felvétele előtt megkezdte a vidékfejlesztési stratégia kialakítását, illetve a LEADER program megismertetését, népszerűsítését a működési területén. Az előző EU költségvetési ciklusban az AVOP LEADER+ Program helyi megvalósításában tette le névjegyét a jelenlegi működési terület 9 településén működő Körös-Sárréti LEADER Akciócsoport. Az akciócsoport 91 Milliő Ft LEADER fejlesztési támogatást pályáztatott, az összeg nagyságrendjéhez képest elismerésre méltó eredményeket elérve. Az EMVA LEADER programban is igyekszünk hasznosítani a szakmai tapasztalataikat, a bevált közösségépítő eszközöket és működési modelleket, gyakorlatokat, a korábban gyakorlatot szerzett szakemberek lehetőség szerinti bevonásával.

A működési terület minden településén tartottunk "LEADER" tájékoztatókat, összesen közel ötven alkalommal.

A HVS kidolgozását a Tervezést Koordináló Csoport (TKCS) végezte, amelyben mindhárom érintett kistérség és az együttműködő szektorok képviseltették magukat a jogszabályban előírt arányokat betartva. Konzultációs joggal egyéb szervezetek képviselői is részt vettek a tervezői munkában. Az elfogadott HVS forrásait terhelő EMVA III-as tengely négy intézkedésének támogatási rendeletei 2008. év októberében jelentek meg.

Egyesületünk munkaszervezete 2008. november 1-én kezdte meg működését.

A pályázati lehetőségek népszerűsítésének eredményeként (Fórumok, szórólapok, helyi media megjelenések), az első támogatási körben összesen 61 támogatási kérelem érkezett be.

A közösségépítő tevékenység alapvetően az egyesület működtetésén (elnökségi ülések, közgyűlések) és az előírt szakmai feladatok (fórumok tartása kifizetésről, pályázati lehetőségekről, monitoringról; falunapokon megjelenés, rendezvények szervezése stb.) elvégzésével valósult meg.

Az Egyesület a munkája során alapvetően épít a tagságát is jelentő helyi önkormányzatokra, a térség aktív civil szervezeteire és a kitörési lehetőségeket hasznosítani képes üzleti szektor szereplőire (akár pályázóként, akár együttműködő partnerként).

2.3 A LEADER megvalósítás során elért eredmények áttekintése

A Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület a helyi vidékfejlesztési stratégiájába tervezett források felhasználására az EMVA III-as tengely és a IV-es tengely tekintetében volt-van közvetlen áhatása.

Az EMVA III. Tengely TK I. Kör pályázatainak köszönhetően mintegy 50 új munkahely létrehozása várható. A legtöbb nyertes projekt megvalósult, szerencsére csekély a visszamondott támogatások száma és összege is.

Az eredmények alapján megállapítható, hogy a legtöbb munkahely a szeghalmi kistérségben jött létre. A sarkadi kistérségből túlnyomórészt a közsféra pályázatai jellemzők, amelyek a foglalkoztatás bővítésének irányában kevésbé hatnak.

A források felhasználását az Akciócsoport idő és területi szempontokból kiegyensúlyozottan tervezte. Az EMVA III. Tengely TK . 2. során a sarkadi kistérségtől is több vállalkozásfejlesztési célú pályázat érkezett be. A harmadik érintett kistérség tekintetében kiegyensúlyozott a kép a munkahelyteremtésre lyázott összegek vonatkozásában. Az EMVA III. Tengely TK. 2. pályázati eredményei a stratégia felülvizsgálatának jelen szakaszában még nem ismertek.

A LEADER program keretének eddigi lekötése mindegy 35%. A vállalkozási alapú fejlesztési pályázatok voltak leginkább sikeresek.

Egy célterületre nem érkezett pályázat, kettő esetében nem hirdettünk nyertest.

A HVS 15 LEADER támogatási célterületet tartalmazott. A felülvizsgálat során a célterületek számát szűkíteni kell. Tapasztalataink alapján eze lehetséges is. Vannak olyan, elsősorban közösségi célú célterületek, amelyek összevonhatók. A vállalkozási alapú célterületek újrafogalmazásának igénye is felvetődött.

Akciócsoportunk területén minden település hátrányos helyzetű besorolású, így bármely településről bármely célterület pályázható volt.

A HACS-ra allokált fejlesztési források: EMVA III. –IV. tengely:					
	Jogcím	Fejlesztés hátrányos helyzetű területen		Lekötött	Maradvány
		€	Ft		
EMVA tengely III	Falu megújítás és fejlesztése Rendelet száma: 135/2008	1 377 133	367 281 371	74 982 097	292 299 274
	Mikrovállalkozások létrehozása és fejlesztése Rendelet száma: 136/2008	1 800 000	480 060 000	213 387 693	266 672 307
	Turisztikai tevékenységek ösztönzése Rendelet száma: 137/2008	1 400 000	373 380 000	208 244 727	165 135 273
	Vidéki örökség megőrzése Rendelet száma:138/2008	1 300 000	346 710 000	46 306 765	300 403 235
EMVA tengely III	Összesen	5 877 133	1 567 431 371	542 921 282	1 024 510 089
EMVA tengely (LEADER) IV.	1. célterület	60 000	16 002 000		
	2. célterület	100 000	26 670 000		
	3. célterület	430 000	114 681 000		
	4. célterület	400 000	106 680 000		
	5. célterület	100 000	26 670 000		
	6. célterület	160 000	42 672 000		
	7. célterület	150 241	40 069 275		
	8. célterület	100 000	26 670 000		
	9. célterület	150 000	40 005 000		
	10. célterület	40 000	10 668 000		
	11. célterület	200 000	53 340 000		
	12. célterület	80 000	21 336 000		
	13. célterület	250 000	66 675 000		
	14. célterület	80 000	21 336 000		
	15. célterület	80 000	21 336 000		
EMVA tengely (LEADER) IV.	Összesen:	2 380 241	634 810 275		

A z EMVA IV. tengelyre meghirdetett pályázat eredményei:

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

EMVA III. tengely beérkezett pályázatok összesítése

Időszak: 2008.10.18-2009.01.12

Sorszám	Ügyfél neve	Megvalósítás helye	Jogcím				Projekt címe	Jóváhagyott támogatás összege	Létrehozni tervezett munkahelyek száma	Ebből: Hátrányos helyzetű
			Mikro	Turisztika	Falu	Vidéki				
1.	ÖkoLabor Laboratóriumi Szolgáltató és kereskedelmi Kft.	Bélmegyer	X				Talajlabor létrehozása Bélmegyeren	48 661 610 Ft	5	2
2.	Gyopárosi Kábeltelevízió Kft.	Bucsa	X				Fejállomás kp. És kábelhálózat kiépítése Bucsán	16 890 900 Ft	2	2
3.	Dévaványai energia szolgáltató Kft	Dévaványa	X				Megújulóenergia termelés Dévaványán	48 033 050 Ft	2	2
4.	Szabó László András	Füzesgyarmat	X				Asztalosüzem épületfelújítása, műszaki fejlesztése	1 905 274 Ft	1	1
5.	Baranya László	Körösladány	X				Környezettudatos galvanizáló üzem létesítése	42 587 789 Ft	3	1
6.	Novák László Attila	Okány	X				Tiszta egészséges környezet-foglalkoztatás bővítés	1 154 727 Ft	1	1
7.	Olylogos Kft.	Sarkad	X				Volt labor épület átalakítása, új funkció	23 153 740 Ft	2	1
8.	Schultz Lóránt	Szeghalom	X				Építőipari generál kivitelezéshez eszközbeszerzés	23 790 358 Ft	4	0
9.	Nagy-László Tamás Gyógyszertár	Szeghalom	x				Dózsa Gyógyszertár korszerűsítése, szolgáltatás bővítése	14 099 210 Ft	1	0
10.	INTARJET Bt.	Szeghalom	X				Korszerű fémmegmunkáló eszközök beszerzése	21 403 119 Ft	3	0
11.	Szabó László ev	Szeghalom	X				Szikvizütem korszerűsítése és ballonos víz forgalmazásának elindítása a Sárréten	5 164 544 Ft	1	1
12.	Impulzus kommunikáció Kft.	Vésztő	X				Optikai kábel építése Vésztő hírközlési ellátására.	15 639 000 Ft	1	0
13.	Petrezelem Gábor	Vésztő	X				Szendvicspanel gyártás Vésztőn	53 340 000 Ft	7	3
14.	Ignáczné Illés Erzsébet Katalin	Szeghalom	X				CNC vezérelt hidraulikus éhajlító beszerzése	18 647 793 Ft	2	0
15.	Póni Major Kft.	Biharugra		X			Lovasturisztikai menésközpont létesítése	53 164 000 Ft	3	2
16.	Bio-Rét Kft.	Kötegyán		X			Szálláshely létesítése a meglévő látni valók és programok kiszolgálására	37 032 059 Ft	1	0
17.	Sárréti Pákászvilág Hagyománytisztelőinek Egyesülete	Szeghalom		X			Pákászanya és csónakázó tó	51 837 801 Ft	3	3
18.	Szeghalmi Töviskesi Állami Gazdaság Vadászársága	Szeghalom		X			Szeghalmi vadászpihenő	15 705 815 Ft	0	0
19.	Tölgyfás 2008 Kft.	Zsadány		X			Falusi szálláshely a Tölgyfás Üdülőközpontban	50 505 052 Ft	3	2
20.	Biharugra Község Önkormányzata	Biharugra			X		Piac kialakítása Biharugra településen	9 645 879 Ft	0	0
21.	Biharugra Gyermekéiért Alapítvány	Biharugra			X		Játszótér kialakítás Biharugra községben	5 561 276 Ft	0	0
22.	Körösladány Város Önkormányzata	Körösladány			X		Önkormányzati ingatlanok, park és játszótér felújítás	9 907 184 Ft	0	0

1. oldal, összesen: 2

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

EMVA III. tengely beérkezett pályázatok összesítése

Időszak: 2008.10.18-2009.01.12

Sorszám	Ügyfél neve	Megvalósítás helye	Jogcím				Projekt címe	Jóváhagyott támogatás összege	Létrehozni tervezett munkahelyek száma	Ebből: Hátrányos helyzetű
			Mikro	Turisztika	Falu	Vidéki				
23.	Köröstarcsa Község Önkormányzat Polgármesteri hivatal	Köröstarcsa			X		Új játszótér kialakítása, zöldfelület fejlesztése	8 383 962 Ft	0	0
24.	Okány Község Önkormányzata	Okány			X		Okány településközpont rehabilitációja	18 426 835 Ft	0	0
25.	Sarkadkeresztúr község önkormányzata	Sarkadkeresztúr			X		Tiszta központ , rendes Község	23 056 961 Ft	6	2
26.	Kötegyáni református egyházközség	Kötegyán				X	Kötegyáni református templom külső felújítása	16 444 225 Ft	1	1
27.	Zsadányi református Egyházközség	Zsadány				X	Zsadányi Református templom felújítása	29 862 540 Ft	2	2
Összesen								664 004 703 Ft	54	26

FVM III által jóváhagyott többletforrások fellebbezést követően										
1.	Hollési Zoltán	Szeghalom	X				Fémipari Innováció-készvágó gép beszerzése	51 029 726 Ft	4	0
2.	Schultz Lóránt	Szeghalom	X				Építőipari generál kivitelezéshez eszközbeszerzés	14 381 248 Ft		
3.	dr.Tabiné Sepregi Magdolna	Szeghalom		X			Ökoturizmus fejlesztése a Fokközben	26 038 401 Ft	1	1
4.	Póni Major Kft.	Biharugra		X			Lovasturisztikai menésközpont létesítése	176 000 Ft		
Összesen:								91 625 375 Ft	5	1

Megjegyzés: A jóváhagyott többletforrások az EMVA tartalékkeretéből kerülnek finanszírozásra, nem az egyesület forráskeretét terheli.

2. oldal, összesen: 2

A z EMVA IV. tengelyre meghirdetett pályázat eredményei:

Intézkedés kódszáma	
Intézkedés jo	
g	
címe	
Célterület	
megnevezése	
Keret	
Elérhető pont	
Minimum pont	
Felhasznált keret	
Maradvány/ tú	
l	
igénylés	
1007846	
LEADER re	

n
dezzvény
Az esélyegyenlőség területén tevékenykedő civil szervez
e
tek támogatása
16 225 200
100
75
6 724 681
9 500 519
1007891
LEADER re

n	
dezevény	
Helyi értékek bemutatására alapuló rendezvények	
27 042 000	
120	
80	
2 640 000	
24 402 000	
1007907	
LEADER válla	
1	
kozási alapú	
Mg-i melléktermékek energ	
e	
tikai célú feldolgozásának támogatása	
116 280 600	
180	
120	
29 347 500	
86 933 100	
1007914	
LEADER válla	
1	

kozási alapú
Helyi mezőgazdasági eredetű termékek előállításának, fe
1
dolgozásának támogatása
108 168 000
160
90
53 397 772
54 770 228
1014884
LEADER térs
é
gen belüli együttműködés
Helyi termékek védjegyének kialakítása
27 042 000

110
0
27 042 000
1007938
LEADER közö
s
ségi célú
Kulturális rendezvény hel
y
színek kialakítása
43 267 200

140
75
33 243 554
10 023 646
1008144
LEADER közö
s
ségi célú
Civil szervezetek fejlesztése
40 628 171
155
80
16 695 336

23 932 835
1008151
LEADER közö
s
ségi célú
Helyi televíziók, rádiók fe
j
lesztése, újak létrehozása
27 042 000
135
75
20 412 951
6 629 049
1008168

LEADER közö
s
ségi célú
Közösségi rendezvények es
z
közfejlesztése
40 563 000
125
80
18 153 284
22 409 716
1008267
LEADER képzés

Elhelyezkedést segítő képzési programok
10 816 800
100
0
10 816 800
1008274
LEADER közö
s

ségi célú
Művészeti tevékenységek t
á
mogatása
54 084 000
140
90
24 266 256
29 817 744
1014860
LEADER térs
é
gen belüli együttműködés

Helytörténeti kiadványok e
1
készítése
21 633 600
110
70
13 929 320
7 704 280
1017877
LEADER válla

1
kozási alapú
Felnőttképzés feltételeinek, eszközbeszerzésének támogatása
a
67 605 000
0

67 605 000
1014891
LEADER térs
é
gen belüli együttműködés
Komplex turisztikai progra
m
csomagok elkészítésének t
á
mogatása
21 633 600
110
70
4 408 000
17 225 600
1008328
LEADER térs
é

gek közötti és nemzetközi együttműködés
Testvértelepülési és nemze
t
közi szakmai kapcsolatok er
ő
sítése
21 633 600
85
70
4 490 000
17 143 600
Összesen:
643 664 771

227 708 654
415 956 117
LEADER rendelet szerint kötelezően gazdaságfejlesztésre fordíta
n
dó keret aránya
(Min: 45%)
292 053 600
45,37%
Szolgáltatásfejlesztésre fordítandó keret aránya
351 611 171
54,63%

LEADER célterület megnevezése	Pályázó neve	Megvalósítás helyszíne	Pályázat címe	Megítelt támogatás (Ft)
Az esélyegyenlőség területén tevékenykedő civil szervezetek támogatása	Kapocs Egyesület	Dévaványa	Fogadj el egy programot! -c. pályázat	4 579 681
	Körösnagyharsányért Egyesület	Körösnagyharsány	Civil szervezetek szabadidős rendezvényeinek megvalósítása	2 145 000
Helyi értékek bemutatására alapuló rendezvények	Dévaványa Város	Dévaványa	Betakarítási Ünnepe Dévaványán	2 640 000
Mezőgazdasági melléktermékek energetikai célú feldolgozásának támogatása hátrányos helyzetű munkavállalók foglalkoztatására	Ezres Brikett	Sarkad	Mezőgazdasági brikett gyártása Sarkadon	25 291 500
	Bartha Agrár	Dévaványa	Köszögeti brikettáló beszerzése	4 056 000
Helyi mezőgazdasági eredetű termékek előállításának, feldolgozásának támogatása	Kiss Imre	Okány	Szeszőfőzde korszerűsítése Okány községben	4 918 653
	Kovács Krisztián	Szeghalom	Méz-kicsomagoló üzem létesítése	3 697 468
	Tárnok Sándor	Szeghalom	Hidegen sajtolt étolajkészítő üzem kialakítása	4 245 196
	Éden-tó Szeszőfőzde Bt.	Sarkad	Éden tó szeszőfőzde korszerűsítés II. ütem.	3 391 324
	Papp Endre	Vésztő	Pap Szeszőfőzde fejlesztése	4 989 748
	SUNSET-TEAM Kft.	Biharugra	Sütőüzem felújítása Biharugra Községben	18 663 903
	Faragó-Lajos Tamás	Kötegyán	Kötegyáni kisüzemi növényolaj-présüzem létesítése	13 491 480
Kulturális rendezvény helyszínek kialakítása	Dévaványa Város	Dévaványa	Kulturális infrastruktúrális fejlesztése Dévaványá	7 055 008
	Vésztő Város	Vésztő	Vésztő-Mágor Emlékhely fejlesztése	6 328 570
	Sarkad Város	Sarkad	Rendezvénytér technikai fejlesztése	19 859 976
Civil szervezetek fejlesztése	Tenisz Szabadidő Sportklub	Vésztő	Tenisz Klub fejlesztése	7 975 753
	Marvel-Team Testépítő Szabadidős Egyesület	Vésztő	Marvel Team Klub fejlesztése	8 719 583

LEADER célterület megnevezése	Pályázó neve	Megvalósítás helyszíne	Pályázat címe	Megítelt támogatás (Ft)
Helyi televíziók, rádiók fejlesztése, újak létrehozása	Bucsa Község Önkormányzata	Bucsa	Bucsei TV stúdió kialakítása	7 189 800
	Sárréti Televízió és Rádió Alapítvány	Szeghalom	STR A. fejlesztése, és Sárréti műsorok készítése	13 223 151
Közösségi rendezvények eszközfejlesztése	Dévaványa Város	Dévaványa	Szabadtéri rendezvény-eszközök beszerzése	5 590 000
	Sarkad Város	Sarkad	Rendezvényhez rendezvénysátor beszerzése	10 668 000
	Körös- Sárréti Hagyományörző Ifjász Egyesület	Szeghalom	Sárréti rendezvényekhez eszközbeszerzés	1 895 284
Művészeti tevékenységek támogatása	Kötegyáni Baráti Kör Egyesület	Kötegyán	Művészeti alkotó tér kialakítása	24 266 256
Testvértelépítési és nemzetközi szakmai kapcsolatok erősítése	Dévaványa Város	Dévaványa	Dévaványa nemzetközi kapcsolatainak erősítése	4 490 000
Helytörténeti kiadványok elkészítése	Szeghalmi Hagyományör Egyesület	Szeghalom	Árvíz és kisvona történet	620 320
	Biharugra Község	Biharugra	Biharugra régen és ma	939 000
	Vésztői Vadásztársaság	Vésztő	Vésztői Vadásztörténeti kiadvány	3 969 000
	Dévaványa Város Önkormányzat	Dévaványa	Dévaványa helytörténeti kiadványának elkészítése	3 541 000
Komplex turisztikai programcsomagok elkészítésének támogatása	Sárréti Televízió és Rádió Alapítvány	Szeghalom	A Sárréti Agyag	4 860 000
	Szeghalom Kistérség Többcélú Társulás	Szeghalom	Felfedezésre váró Körös-Sárrét	4 408 000
Összesen megítelt támogatás (Ft.-)				227 708 654

2.4 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia felülvizsgálatának indokoltsága

Az ÚMVP Irányító Hatóságának 6/2011 (II.4.) közleményében rendelte el a működő LEADER Akciócsoportok által elkészített Helyi Vidékfejlesztési Stratégiák felülvizsgálatát. A Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület "Sárrét-Bihar Fenntartható Fejlődés Programja" címet viselő stratégiáját a 2008. évi tervezési folyamat eredményeként készítették el, erősen központosított tervezési rendszerben az úgynevezett EPAP területen központi felépítést követve, a megadott szoftver segítségével. A stratégia elkészítését követően az EMVA III. tengely "A vidéki foglalkoztatás bővítése, a tevékenységek diverzifikálása" Akciócsoportok kezelésében lévő négy jogcímre két benyújtási időszak is meghirdetésre került, amelyből az első a megvalósítási, a második az pályázat értékelési szakaszban van.

Az EMVA IV. tengely (LEADER) „Helyi közösségek fejlesztése” intézkedéseire egy benyújtási időszak került meghirdetésre. A pályázatok a 2011. évi döntést követően a megvalósítás szakaszában vannak.

Az elmúlt időszak tapasztalatai alapján határozottan szükséges a számvetés, az eddigi eredmények áttekintése és a HVS korrekciója egészen a célterületek teljes-részleges átalakításának mélységéig.

A LEADER célterületek száma meghaladja a maximálisan tervezhető 10 darabot, így elengedhetetlenül szükséges újrafogalmazni valamennyit.

A HVS és az azon alapuló jogcímekre lebontott forrásallokáció gazdaságfejlesztés és turisztikai fejlesztésekre kötelezően előírt 45%-ot meghaladta. Ezt a trendek tartani, illetve erősíteni kívánjuk. A III. tengely eredményeit áttekintve látható, hogy a vállalkozások fejlesztési forrásigénye jelentős és folyamatos.

A LEADER célterületek esetében a vállalkozási alapú fejlesztésekhez kapcsolódó célterületek részleges tartalmi átalakítása szükséges a források felhasználásának érdekében.

A civil szféra és a közsztvéra elsödleles érdeklödesére számot tartó célterületek esetében célterületek összevonása szükséges, és szükségesnek tartjuk kis értékű fejlesztések támogatását lehetővé tevő célterület(ek) megfogalmazását is.

2.5 SWOT elemzés

Erősségek
Gyengeségek
A természeti adottságok kedveznek a mezőgazdasági alapanyag termelésnek
Leromlott állapotú közúti és vasúti közlekedési hálózat.
Érintetlen természeti környezet, értékes állat és növényvilággal rendelkező védett területek, amelyek lovas, horgász-, vadászturizmusra is alkalmas. Gazdag vad és madárvilág. Natura 2000 területek magas aránya
Csekély foglalkoztatási kapacitás, nagytömegű képzett munkaerő, Kedvezőtlen irányú demográfiai folyamatok, Alacsony foglalkoztatási szint, lakosság rossz jövedelmi viszonyai,
-

Alacsony az iparilag szennyezett területek aránya
A mezőgazdasági termékek helyben történő feldolgo
o
zása igen csekély arányú
A működési területünk több részén található hasznosí
t
ható termálvízkincs
Forráshiányos önkormányzatok
Hagyományok, helyi értékek gazdag tárháza.
Az országos átlaghoz képest csekély számú vállalk
o
zás és azok tőkeszegénysége
Lehetőségek
Veszélyek
A már meglévő számos civil szervezet aktivitásának, a ci- vil társadalomnak a megerősödése.
Úthálózat és egyéb infrastrukturális feltételek alacsony szintje, fejlesztések elmaradása
Piacképes helyi termékek jelentős mennyiségben történő előállítás, piacra jutásának segítése

A LEADER program rugalmatlansága a pályázatok gyintézésének elhúzóda	
Az akció csoport határ menti elhelyezkedéséből eredő különböző tárgyú együttműködési lehetőségek	
A felzárkóztatási programok sikertelensége	
A térség megújuló energia alapanyagokkal bőven rendelkezik.(szalma faforgács ,fűrészpor, kukoricaszár, energianövények, napfény, stb) így kedvező lehetőségek vannak ennek kihasználására.	
A képzett munkaképes korú lakosság elvándorlásának folytatódása	
Gazdag vad és madárvilág élőhelyeink az ökoturizmus, erdei iskolák ideális terepei lehetnek Az ismert termál	
vízkincc szintén hasznosítható turisztikai célokra.	
Finanszírozási nehézségek miatt egyes, egyébként fontos és hasznos nyertes projektek nem valósulnak meg.	
Helyi kisüzemi élelmiszer- és egyéb termékek feldolgozása jogszabályi feltételeinek szigorodása, gyakori változása	
	Makrogazdasági feltételek kedvezőtlen alakulása

3 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia

3.1 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia jövőképe

A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia **“Sárrét-Bihar Fenntartható Fejlődés Programja”** című átfogó célja a vidéki életminőség javítása, a térség megtartóerejének növelése a helyi adottságok és értékekre építve.

Meglevő jó környezeti állapotra építő és azt fenntartó gazdálkodás és kapcsolódó feldolgozó ágazat, valamint az egyéb vállalkozási és szolgáltatási szektor összehangolt együttműködéseken alapuló fejlődése.

A helyi adottságokra, értékekre alapozó turisztikai fejlesztéseken és egységes marketingen (arculat) fejlesztésén keresztül a turisztikai potenciál, a fogadókészség, és a térség országos turisztikai ismertségének és turisztikai bevételeinek növelése.

A helyi életminőség javítását szolgáló beruházások, fejlesztések kezdeményezések (programok, képzések, rendezvények) támogatásával, elősegítésével, a társadalmi tőke növekedése, az elvándorlás ütemének lassulása. A HVS és az ahhoz kapcsolódó fejlesztések, kezdeményezések részben tudják orvosolni a térség problémáit a benne foglalt megoldási javaslatok révén. A térség felzárkóztatásához egyéb fejlesztési programok is szükségesek. A HVS lehetőségei szerint hozzájárul a civil társadalom megerősödéséhez, a működési körülmények javításán keresztül. Aktivitásuk növekedésével számos területet fejleszt: (Kultúra, Esélyegyenlőség, szociális kérdések, sport, szabadidős tevékenységek, környezetvédelem, térségi marketing, humán erőforrás fejlesztése a foglalkoztatás bővülés érdekében)

3.2 A Helyi Vidékfejlesztési Stratégia kapcsolódása a térség szükségleteihez

A helyzetelemzés alapján megfogalmazott problémák

- A helyi turisztikai adottságok, lehetőségek kihasználtságának alacsony volta.
- Alacsony vállalkozási kedv, kevés tőkeerős vállalkozás
- Helyi adottságokon alapuló élelmiszeripari feldolgozó kisüzemek csekély száma.
- A munkanélküliség felső értéken stagnál.
- A helyi, térségi jelentőségű civil szervezetek infrastrukturális háttere alacsony szinten biztosított.
- A hagyományosan lekülönült szférák együttműködése nem kielégítő

Pozitívumok

- A pályázatok segítségét igénybe venni kívánó vállalkozások, szervezetek száma nő.
- A benyújtott pályázati anyagok szakmai minősége, javul, formai hibák alacsonyabb számban jellemzők.

A működési terület kistérségei a hátrányos helyzetből adódóan számos fejlesztési lehetőséget használhatnak ki a perspektivikus fejlődési pályájuk befutásának érdekében.

Elsődleges célunk a helyi gazdaság erősítése, a HVS segítségével. Egyértelműen ez az a cél, amelyre a HVS forrásait elsődlegesen felhasználni kívánjuk.

A természeti környezet, a termálvízkincs a nyugodt vidéki környezet révén biztosított turisztikai adottságok kihasználását is jelentős forrásokkal kívánja segíteni a HVS.

A helyi civil társadalom erősítése a jövőképünk egyik fontos eleme.

Az egyes szférák által felhalmozott közös tudás szinergiáját ÚMVP források biztosításával kívánjuk segíteni a működési terület általános és kiegyensúlyozott területi fejlődésének érdekében.

A működési terület három érintett kistérségének számos fejlesztési dokumentuma foglalkozik gazdaságfejlesztéssel, helyi adottságokon alapuló turisztikai fejlesztésekkel, életminőség javítást célzó területfejlesztéssel.

Helyi Vidékfejlesztési Stratégiánk a teljesség igénye nélkül felsorolt következő területfejlesztési, vidékfejlesztési dokumentumokhoz, dokumentum csoportokhoz kapcsolódik:

- EMVA-Új Magyarország Vidékfejlesztési Program
- Új Magyarország Fejlesztési Terv Operatív programjai és az Új Széchenyi Terv Programjai
- Békés Megye Területfejlesztési Konceptiója
- Kistérségi Társulások területfejlesztéssel kapcsolatos koncepciói
- Kistérségi Társulások gazdaságfejlesztéssel kapcsolatos koncepciói
- Településrendezési tervek, településfejlesztési koncepciók.
- Települések környezetvédelmi programjai

3.3 A Helvi Vidékfejlesztési Stratégia fő célkitűzései

1. A helyi életminőség javítása

(Az aktív, fejlett civiltársadalom, civil kezdeményezések, a közszféra életminőség javításának érdekében tett lépései eredményességének elősegítését szolgálja ezen célkitűzés)

A célkitűzés keretében az alábbi tevékenységeket tervezzük támogatni.

- Az akciócsoport határ menti elhelyezkedéséből eredő különböző tárgyú háromoldalú partnerségen alapuló együttműködések elősegítése
- Épített környezetünk, vidéki kulturális örökségünk védelme
- A helyi identitást erősítő, a közösségfejlesztés irányában ható kezdeményezések, (programok, képzések, rendezvények, helytörténeti kiadványok) támogatása
- A foglalkoztatási helyzet javítását megalapozó humán erőforrás fejlesztési, képzési programok megvalósítása.
- A kulturális, közösségi szabadidős színterek, létrehozásának, meglévők esetében elvárt funkciójuknak történő megfelelésre való alkalmassá tétel.
- A kulturált vidéki környezet, a közjavakhoz történő egyenlő hozzáférés érdekében tervezett falumegújítási programok.
- Életvezetést, esélyegyenlőséget elősegítő, közösség veszélyhelyzetekből eredő természeti károk elhárítását célokat szolgáló, közbiztonságot javító civil, közösségi kezdeményezéseket, fejlesztéseket.
- Civil együttműködések, szolgáltató központok fejlesztéseinek kezdeményezéseinek támogatása.
- Kulturális és szabadidős tevékenységekhez kapcsolódó fejlesztések, kezdeményezések.
- A környezettudatosság fejlesztésének irányában ható civil kezdeményezések, fejlesztések támogatása.

2. A helyi vállalkozások fejlesztése

A térségben egykor komoly hagyományokkal bíró élelmiszeripari termelés megszűntét követően jelentős foglalkoztatási kapacitás csökkenés következett be. A folyamatot erősítette az egykor tömegeket foglalkoztató mezőgazdasági nagyüzemek, és vidéki ipari melléküzemek, fióktelepek megszűnése.

A foglalkoztatás bővülése, a helyi vállalkozások tevékenységének megerősítése, érdekében a következő intézkedéseket terveztük.

- A térségi mikro- és kisvállalkozások beszállítói kapcsolatok kialakítását lehetővé tevő profilbővítések, termelési kapacitás bővítés, a működési területen kívül is értékesíthető termék- és szolgáltatásfejlesztést szolgáló technológiai beruházások, telephelyek felújításának, korszerűsítésének elősegítése
- Új mikrovállalkozások alapítása a vidéki térségben hagyományosan szükséges termelési szolgáltatási tevékenységek területén

3. A fenntartható fejlődés támogatása

Minden célkitűzéshez kapcsolódó, de önálló célkitűzésként is szerepeltetett célkitűzés. A mezőgazdasági melléktermékek energetikai célú feldolgozása, és felhasználása, e javuló környezeti állapot elérése, mint cél motiválja ezt.

A térségben a helyben rendelkezésre álló megújuló energiaforrások felhasználása alacsony volumenű. Nagyméretű beruházások megvalósítására nincs megfelelő tőke, ezért szükséges a kisléptékű helyi jellegű beruházások támogatása.

Az energetikai szempontból autonóm öfenntartó kistérségek, mikrotérségek, települések, mint vízió elérésének érdekében a következő tevékenységek támogathatók.

- A mezőgazdasági cél és melléktermékhez kötődő, illetve egyéb megújuló energiaforrások hasznosításának lehetősége. Energiahatékonyság növeléssel együtt megvalósított megújuló energiaforrások hasznosítását lehetővé tevő beruházások.
- A természetközeli, hagyományos, ökoturizmus, termelési módok elterjedésének elősegítése.
- A mezőgazdasági termelési potenciál, az egészséges kultúrtáj és az érintetlen természeti környezeti elemek összhangjának megőrzése, erősítése. Ennek érdekében tevékenykedő programok támogatása

4. A helyi turizmus fejlesztése

Az Akciócsoport működési területének számos pontján megtalálható érintetlen természeti környezet, értékes állat és növényvilággal rendelkező védett területek, amelyek lovas, horgász-, vadászturizmusra is alkalmasak. Gazdag vad és madárvilág élőhelyeink az ökoturizmus, erdei iskolák ideális terepei lehetnek. Az ismert termálvízkincs szintén hasznosítható turisztikai célokra. A vendégéjszakák számának növelése érdekében a felsorolt turisztikai területek együttműködésének erősítése.

A célkitűzéshez sorolt intézkedések ezen célok elérését kívánják elősegíteni.

A térség turisztikai potenciáljainak a hasznosítása érdekében az alábbi intézkedések támogathatók:

- A működési terület turisztikai potenciáljának erősítése (turisztikai célpontok létrehozása, a meglévők felújítása, korszerűsítése).
- A turisztikai látványosságokhoz kapcsolódó vendégfogadó infrastruktúra erősítése. (szálláshelyek, fogadóhelyek, turisztikai szolgáltatást biztosító infrastruktúra fejlesztése. Pl kerékpár, csónak, kajak kölcsönző)
- A sajátos természeti adottságaink és a hagyományos vidéki épített környezet, a hagyományos természetközeli termelési, tartási módok élő hagyományként, mint turisztikai érték történő bemutatásának támogatása.
- A térségi arculat kialakítása, az akciócsoport területén tevékenykedő turisztikai szolgáltatók ismertségének, kapacitás kihasználtságának növekedésnek elősegítése.

5. Helyi mezőgazdasági termékek) helyben történő feldolgozottsági szintjének növelése, az értékesítés, piacra jutás támogatása.

Nem csak a kistermelői élelmiszer előállítás, hanem más ipari feldolgozásra alkalmas helyi termék előállítása és a helyi hagyományos gazdálkodási, kisgazdasági, illetve biotermelési formák termelési életben tartása, azok bemutatására irányuló tevékenységek is támogatandók) Az egyébként erős agrár hagyományokkal rendelkező működési területen viszonylag kevés még az egyedi terméket kisebb, de piaci mennyiségben előállító önfoglalkoztató termelők száma. Elsősorban a térségben élők ellátásának érdekében. De nagyobb piacokon is értékesíthető termékek előállítása a cél. Az akcióterület tájegységeinek gazdag hagyományai megalapozzák a gazdasági szerkezet fejlesztését, a tevékenységek diverzifikációja a jövedelemszerzési lehetőségek bővülését.

Ennek érdekében a következő intézkedések támogathatók:

- A helyben hozzáadott értéket tartalmazó, döntő többségében a HACS területén előállított, gyűjtött alapanyag felhasználásával, a HACS területén élő munkaerővel, a HACS területén feldolgozott növényi és állati eredetű termékek előállításának, értékesítésének, piacra jutásának támogatása.
- A helyi adottságokon alapuló hagyományos helyi termékeket, szolgáltatásokat eredményező eljárások, gazdálkodási formák, a kisgazdasági termelési módok elterjesztésének elősegítése.

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER Intézkedési Terv	
Intézkedések a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében	
1. Számú intézkedés	
1.1. HVS intézkedés megnevezése:	Település-fejlesztési akciók a Körös Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület területén
1.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	A helyi életminőség javítása
1.3. HVS intézkedés leírása	A támogatás célja a vidéki életminőség javítása, hozzájárulva a térség szempontjából fontos társadalmi fejlődéshez. A településkép kialakítására, településen elhelyezett alkotások beszerzésére, elhelyezésére, meglévők felújítására, a kulturált vidéki környezet kialakítására vehető igénybe támogatás.

1.4. Támogatási kritériumok:	
A pályázat benyújtása előtt legalább két hónappal székhellyel, vagy telephellyel rendelkezzen a pályázó a HACS területén.	
A HACS működési területén székhellyel nem rendelkező ügyfél esetében a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás szükséges.	
A pályázónak vállalnia kell, hogy a projekt előrehaladásáról legkésőbb az első kifizetési kérelmének benyújtása időpontjáig jelentést tesz a HACS részére.	
Marketingtevékenység önállóan nem támogatható.	
Marketingtevékenységre fordítható kiadás nem haladhatja meg a beruházás elszámolható kiadásainak 10%-át.	
Egy pályázó egy intézkedésre csak egy pályázatot nyújthat be, amely azonban több megvalósítási helyre is vonatkozhat.	
Kizárólag nem építési engedély köteles tevékenységek támogathatók.	
Játszótér, piac kialakítása az intézkedés keretében nem támogatható.	
Kizárólag nem építési engedély köteles tevékenységek támogathatók.	
Játszótér, piac kialakítása az intézkedés keretében nem támogatható.	
Kizárólag nem építési engedély köteles tevékenységek támogathatók.	
Játszótér, piac kialakítása az intézkedés keretében nem támogatható.	
1.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
	Vállalkozásfejlesztés
X	Közösségi célú fejlesztés
1.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	

Minimum támogatási összeg:	250 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	1 000 000 Ft
1.7. Ügyfélkör:	
a) települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, b) nonprofit szervezet, c) egyház,	
1.8. Támogatható települések köre:	
Bélmegyer, Biharugra; Bucsá, Dévaványa, Ecsegfalva, Füzesgyarmat; Geszt; Kertészsziget; Körösladány; Körösnagyharsány; Köröstarcsa; Körösújfalú; Kötgyán; Mezőgyán; Méhkerék; Okány; Sarkad, Sarkadkeresztúr; Szeghalom; Újszalonta; Vésztő; Zsadány	
1.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:	
A LEADER jogcímrendeletben előírt kötelezően csatolandó mellékletek. Együttműködési megállapodás a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület által rendszeresített formanyomtatványon.	
Elszámolható kiadások:	
a) építés, c) eszközbeszerzés, d) szolgáltatások beszerzése, h) marketing a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadások	

-
-
-

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER Intézkedési Terv	
Intézkedések a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében	
2. Számú intézkedés	
2.1. HVS intézkedés megnevezése:	Körös-Sárréti események, rendezvények támogatása
2.2.Kapcsolódó HVS célkitűzés:	A helyi életminőség javítása

2.3.HVS intézkedés leírása	Helyi értékekre alapozó rendezvények, rendezvénysorozatok, fesztiválok elindítására, megvalósítására. Hátrányos helyzetű csoportok beilleszkedését segítő programok kulturális, ismeretterjesztő, szabadidős rendezvények támogatására. Térségi összefogásban megvalósuló, a hagyományos értékeket előtérbe helyező programok támogatása. A rendezvények megszervezése és lebonyolítása, infrastruktúra kialakítása. Rendezvényhez szükséges marketing tevékenység lebonyolítása, a közösségi élmény és összetartozás erősítése, a település megtartóerejének növelése. Nem önkormányzat ügyfél esetén a megvalósítás helye szerint illetékes önkormányzat képviselő-testületének támogató nyilatkozat szükséges minden ügyfél esetében. A pályázó vállalja, hogy legalább egy helyi termelő és/vagy kézműves számára helyet biztosít a rendezvényen. Helyi értékek: A Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület területére jellemző népi mesterségek, rideg állattartás, természetközeli életmód, a természethez kötődő foglalkozások, kulturális értékek, néprajzi hagyományok. Esélyegyenlőség területei: nemek közötti egyenlőség, fogyatékos személyek, romák, más hátrányos helyzetű csoportok (68/2001/EK rendelet alapján), családok.
2.4. Támogatási kritériumok:	
A pályázat benyújtása előtt legalább két hónappal székhellyel, vagy telephellyel rendelkezzen a pályázó a HACS területén.	
A HACS működési területén székhellyel nem rendelkező ügyfél esetében a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás szükséges.	
A pályázónak vállalnia kell, hogy a projekt előrehaladásáról legkésőbb az első kifizetési kérelmének benyújtása időpontjáig jelentést tesz a HACS részére.	
Marketingtevékenység önállóan nem támogatható.	
Marketingtevékenységre fordítható kiadás nem haladhatja meg a projekt elszámolható kiadásainak 10%-át.	
Egy pályázó egy intézkedésre csak egy pályázatot nyújthat be, amely azonban több megvalósítási helyre is vonatkozhat.	

2.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
	Vállalkozásfejlesztés
X	Közösségi célú fejlesztés
2.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	250 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	400 000 Ft
2.7. Ügyfélkör:	
a) települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, b) nonprofit szervezet, c) egyház,	
2.8. Támogatható települések köre:	
Bélmegyer, Biharugra; Bucsa, Dévaványa, Ecsegfalva, Füzesgyarmat; Geszt; Kertészsziget; Körösladány; Körösnagyharsány; Köröstarcsa; Körösújfalú; Kötegyán; Mezőgyán; Méhkerék; Okány; Sarkad, Sarkadkeresztúr; Szeghalom; Újszalonta; Vésztő; Zsadány	
2.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:	

A LEADER jogcímrendeletben előírt kötelezően csatolandó mellékletek. Együttműködési megállapodás a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület által rendszeresített formanyomtatványon.

Elszámolható kiadások:

c) eszközbeszerzés,
d) szolgáltatások beszerzése,
e) rendezvény előkészítése és megvalósítása,
h) marketing
a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadások

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER Intézkedési Terv

Intézkedések a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében	
3. Számú intézkedés	
3.1. HVS intézkedés megnevezése:	Non-profit szervezetek szakmai tevékenységét szolgáló fejlesztések támogatása
3.2.Kapcsolódó HVS célkitűzés:	A helyi életminőség javítása
3.3.HVS intézkedés leírása	A Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesületműködési területén tevékenykedő non-profit szervezetek feladatellátása érdekében infrastrukturális feltételeinek fejlesztésére, a meglevő, kihasználatlan épületek hasznosítására, funkció bővítésére, funkcióváltásra, új épület építmény építésére. Ingatlanhoz nem kötött, a feladatellátáshoz szükséges eszközök beszerzésére, tradicionális eszközök beszerzésére, marketingre.
3.4. Támogatási kritériumok:	
A pályázat benyújtása előtt legalább két hónappal székhellyel, vagy telephellyel rendelkezzen a pályázó a HACS területén.	
A támogatás feltétele a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal, vagy annak oktatási-nevelési-, illetve szociális intézményével megkötött releváns működési megállapodás a beruházás tárgyának évente legalább két alkalommal történő térítésmentes rendelkezésre bocsátásáról dokumentált módon.	
A pályázónak vállalnia kell, hogy a projekt előrehaladásáról legkésőbb az első kifizetési kérelmének benyújtása időpontjáig jelentést tesz a HACS részére.	
Marketingtevékenység önállóan nem támogatható.	
Marketingtevékenységre fordítható kiadás nem haladhatja meg a beruházás elszámolható kiadásainak 10%-át.	

Egy pályázó egy intézkedésre csak egy pályázatot nyújthat be, amely azonban több megvalósítási helyre is vonatkozhat.	
Csak eszközbeszerzést tartalmazó fejlesztések maximális támogatási összege: 3.000.000 Ft.	
Eszközbeszerzést és építést is tartalmazó fejlesztések esetén a maximális támogatási összeg: 10.000.000 Ft	
Amennyiben természetes személy tulajdonában lévő ingatlanon történik a beruházás az ügyfélnek az alapszabályában intézkednie arról, hogy az ügyfél jogutód nélküli megszűnése esetén a pályázati támogatással megvalósított beruházást az illetékes helyi önkormányzatnak ajánlja fel térítésmentesen.	
Amennyiben természetes személy tulajdonában lévő ingatlanon történik a beruházás a támogatás 65%. A 100%-os támogatási intenzitás eléréséhez az ügyfélnek teljes bizonyító erejű dokumentummal kell igazolnia azt, hogy az ingatlan tulajdonosa, a támogatási rendeletben meghatározott kötelező üzemeltetési időszakon túl további 10 évig biztosítja térítésmentesen a közösségi célú hasznosítást, valamint a telejs üzemeltetési időszakra vállalja az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzését az ingatlan nyilvántartásba.	
3.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
	Vállalkozásfejlesztés
X	Közösségi célú fejlesztés
3.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	250 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	10 000 000 Ft
3.7. Ügyfélkör:	

b) nonprofit szervezet,
3.8.Támogatható települések köre:
Bélmegyer, Biharugra; Bucsa, Dévaványa, Ecsefalva, Füzesgyarmat; Geszt; Kertészsziget; Körösladány; Körösnagyharsány; Köröstarcsa; Körösújfalú; Kötegyán; Mezőgyán; Méhkerék; Okány; Sarkad, Sarkadkeresztúr; Szeghalom; Újszalonta; Vésztő; Zsadány
3.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
A LEADER jogcímrendeletben előírt kötelezően csatolandó mellékletek. Együttműködési megállapodás a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület által rendszeresített formanyomtatványon. A benyújtástól számítottan 30 napnál nem régebbi bírósági kivonat.
Elszámolható kiadások:
a) építés, b) gépbeszerzés, c) eszközbeszerzés, d) szolgáltatások beszerzése, h) marketing. a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadások

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

-
-
-
-

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER Intézkedési Terv	
Intézkedések a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében	
4. Számú intézkedés	
4.1. HVS intézkedés megnevezése:	Kulturális és közösségi helyszínek, játszóterek kialakításának támogatása
4.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	A helyi életminőség javítása

4.3.HVS intézkedés leírása	Szabadtéri kulturális rendezvény helyszíneinek és azok környezetének fejlesztésére, kapcsolódó eszközbeszerzésekre. A rendezvényhelyszínek nem ingatlanhoz kötődő infrastruktúra fejlesztésére, mobil alap és kiszolgáló létesítmények fejlesztésére és felújítására, mobil kiállító stand, színpad, rendezvénysátrak beszerzésére. A pályázó szervezetek, illetve tagjaik alkotó tevékenységét szolgáló alkotóterek, épületek építésére, meglévők felújítására. Az alkotó tevékenység folytatásához szükséges eszközök beszerzésére, az ismertséget növelő, népszerűsítést szolgáló marketing tevékenység.
4.4. Támogatási kritériumok:	
A pályázat benyújtása előtt legalább két hónappal székhellyel, vagy telephellyel rendelkezzen a pályázó a HACs területén.	
A támogatás feltétele a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal, vagy annak oktatási-nevelési-, illetve szociális intézményével megkötött releváns működési megállapodás a beruházás tárgyának évente legalább két alkalommal történő térítésmentes rendelkezésre bocsátásáról dokumentált módon.	
A pályázónak vállalnia kell, hogy a projekt előrehaladásáról legkésőbb az első kifizetési kérelmének benyújtása időpontjáig jelentést tesz a HACs részére.	
Marketingtevékenység önállóan nem támogatható.	
Marketingtevékenységre fordítható kiadás nem haladhatja meg a beruházás elszámolható kiadásainak 10%-át.	
Egy pályázó egy intézkedésre csak egy pályázatot nyújthat be, amely azonban több megvalósítási helyre is vonatkozhat.	
Csak eszközbeszerzést tartalmazó fejlesztések maximális támogatási összege: 3.000.000 Ft.	
Eszközbeszerzést és építést is tartalmazó fejlesztések esetén a maximális támogatási összeg: 10.000.000 Ft	
Aamennyiben természetes személy tulajdonában lévő ingatlanon történik a beruházás az ügyfélnek az alapszabályában intézkednie arról, hogy az ügyfél jogutód nélküli megszűnése esetén a pályázati támogatással megvalósított beruházást az illetékes helyi önkormányzatnak ajánlja fel térítésmentesen.	

Amennyiben természetes személy tulajdonában lévő ingatlanon történik a beruházás a támogatás 65%. A 100%-os támogatási intenzitás eléréséhez az ügyfélnek teljes bizonyító erejű dokumentummal kell igazolnia azt, hogy az ingatlan tulajdonosa, a támogatási rendeletben meghatározott kötelező üzemeltetési időszakon túl további 10 évig biztosítja térítésmentesen a közösségi célú hasznosítást, valamint a telejs üzemeltetési időszakra vállalja az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzését az ingatlan nyilvántartásba.	
Játszótér építése, fejlesztése csak Dévaványa, Füzesgyarmat, Körösladány, Sarkad, Szeghalom, Vésztő településeken támogatható maximum 5.000.000 Ft/ játszótér összegben, illetve maximum 2 játszótér/település darabszámban.	
4.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
	Vállalkozásfejlesztés
X	Közösségi célú fejlesztés
4.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	1 000 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	15 000 000 Ft
4.7. Ügyfélkör:	
a) települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, b) nonprofit szervezet, c) egyház,	
4.8.Támogatható települések köre:	
Bélmegyer, Biharugra; Bucsá, Dévaványa, Ecsegfalva, Füzesgyarmat; Geszt; Kertészsziget; Körösladány; Körösnagyharsány; Köröstarcsa; Körösújfalu; Kötgyán; Mezőgyán; Méhkerék; Okány; Sarkad, Sarkadkeresztúr; Szeghalom; Újszalonta; Vésztő; Zsadány	
4.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:	

A LEADER jogcímrendeletben előírt kötelezően csatolandó mellékletek. Együttműködési megállapodás a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület által rendszeresített formanyomtatványon.

Elszámolható kiadások:

- a) építés,
 - b) gépbeszerzés,
 - c) eszközbeszerzés,
 - d) szolgáltatások beszerzése,
 - h) marketing.
- a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadások

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER Intézkedési Terv

Intézkedések a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében	
5. Számú intézkedés	
5.1. HVS intézkedés megnevezése:	Térségi identitást erősítő, a közösség-fejlesztő kezdeményezések támogatása (Helytörténeti kiadványok, helyi amatőr művészek író-, előadó- és képző-művészeti tevékenységek, képzések)
5.2.Kapcsolódó HVS célkitűzés:	A helyi életminőség javítása
5.3.HVS intézkedés leírása	A Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület területén helytörténeti kiadványok elkészítésének, népszerűsítésének támogatására, azok oktatásba illeszthető oktatási segédanyagként történő megjelentetésére.
5.4. Támogatási kritériumok:	
A pályázat benyújtása előtt legalább két hónappal székhellyel, vagy telephellyel rendelkezzen a pályázó a HACS területén.	
A HACS működési területén székhellyel nem rendelkező ügyfél esetében a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás szükséges.	
A pályázónak vállalnia kell, hogy a projekt előrehaladásáról legkésőbb az első kifizetési kérelmének benyújtása időpontjáig jelentést tesz a HACS részére.	
Marketingtevékenység önállóan nem támogatható.	
Marketingtevékenységre fordítható kiadás nem haladhatja meg a projekt elszámolható kiadásainak 10%-át.	

Egy pályázó egy intézkedésre csak egy pályázatot nyújthat be, amely azonban több megvalósítási helyre is vonatkozhat.	
5.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
	Vállalkozásfejlesztés
X	Közösségi célú fejlesztés
5.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	250 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	3 000 000 Ft
5.7. Ügyfélkör:	

a) települési önkormányzat, települési nemzetiségi önkormányzat, b) nonprofit szervezet, c) egyház,
5.8. Támogatható települések köre:
Bélmegyer, Biharugra; Bucsa, Dévaványa, Ecsegfalva, Füzesgyarmat; Geszt; Kertészsziget; Körösladány; Körösnagyharsány; Köröstarcsa; Körösújfalú; Kötégán; Mezőgyán; Méhkerék; Okány; Sarkad, Sarkadkeresztúr; Szeghalom; Újszalonta; Vésztő; Zsadány
5.9. Projekt adataihoz csatolandó dokumentumok:
A LEADER jogcímrendeletben előírt kötelezően csatolandó mellékletek. Együttműködési megállapodás a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület által rendszeresített formanyomtatványon.
Elszámolható kiadások:
a) építés, b) gépbeszerzés, c) eszközbeszerzés, d) szolgáltatások beszerzése, e) rendezvény előkészítése és megvalósítása, f) képzés előkészítése és megvalósítása, g) tanulmánykészítés, h) marketing. a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadások

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

-
-
-
-

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER Intézkedési Terv	
Intézkedések a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében	
6. Számú intézkedés	
6.1. HVS intézkedés megnevezése:	Mikrovállalkozások kísértékű fejlesztéseinek, eszközbeszerzésének és telephelyfejlesztésének támogatása
6.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	A helyi vállalkozások fejlesztése

6.3.HVS intézkedés leírása	A támogatás célja a meglévő mikrovállalkozások kisléptékű környezettudatos fejlesztése, új vállalkozások létrehozása Telephelyfejlesztés, eszközbeszerzés önállóan is, marketing tevékenység csak az előzőekkel együttesen támogathatók.
6.4. Támogatási kritériumok:	
A pályázat benyújtása előtt legalább két hónappal székhellyel, vagy telephellyel rendelkezzen a pályázó a HACS területén.	
A HACS működési területén székhellyel nem rendelkező ügyfél esetében a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás szükséges.	
A pályázónak vállalnia kell, hogy a projekt előrehaladásáról legkésőbb az első kifizetési kérelmének benyújtása időpontjáig jelentést tesz a HACS részére.	
Marketingtevékenység önállóan nem támogatható.	
Marketingtevékenységre fordítható kiadás nem haladhatja meg a beruházás elszámolható kiadásainak 10%-át.	
Egy pályázó egy intézkedésre csak egy pályázatot nyújthat be, amely azonban több megvalósítási helyre is vonatkozhat.	
1 Millió Ft feletti igényelt támogatás esetén csak építés és eszközbeszerzés együttes megvalósítása esetén támogatható	
1 Millió Ft feletti elszámolni kívánt nettó kiadás felett kötelező a megújuló-, vagy bioenergia hasznosítását szolgáló épületgépészeti rendszer kiépítése, eszközbeszerzés, annak telepítése legalább a projekt elszámolható kiadásainak 5%-ának mértékéig.	

6.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
X	Vállalkozásfejlesztés
	Közösségi célú fejlesztés
6.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	250 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	1 999 999 Ft
6.7. Ügyfélkör:	
a) működő mikro-, kis- és középvállalkozás, b) induló mikro-, kis- és középvállalkozás, c) lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, amennyiben vállalja, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát,	
6.8. Támogatható települések köre:	
Bélmegyer, Biharugra; Bucsa, Dévaványa, Ecsegfalva, Füzesgyarmat; Geszt; Kertészsziget; Körösladány; Körösnagyharsány; Köröstarcsa; Körösújfalu; Kötegyán; Mezőgyán; Méhkerék; Okány; Sarkad, Sarkadkeresztúr; Szeghalom; Újszalonta; Vésztő; Zsadány	
6.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:	

A LEADER jogcímrendeletben előírt kötelezően csatolandó mellékletek. Együttműködési megállapodás a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület által rendszeresített formanyomtatványon.

Elszámolható kiadások:

- a) építés,
 - b) gépbeszerzés,
 - c) eszközbeszerzés,
 - d) szolgáltatások beszerzése,
 - h) marketing.
- a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadások

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER Intézkedési Terv

Intézkedések a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében	
7. Számú intézkedés	
7.1. HVS intézkedés megnevezése:	Mikrovállalkozások fejlesztéseinek, eszközbeszerzésének és telephelyfejlesztésének támogatása
7.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	A helyi vállalkozások fejlesztése
7.3. HVS intézkedés leírása	A támogatás célja a meglévő mikrovállalkozások környezettudatos fejlesztése, új vállalkozások létrehozása. Telephelyfejlesztés, eszközbeszerzés önállóan is, marketing tevékenység csak az előzőekkel együttesen támogatathatók.
7.4. Támogatási kritériumok:	
A pályázat benyújtása előtt legalább két hónappal székhellyel, vagy telephellyel rendelkezzen a pályázó a HACS területén.	
A HACS működési területén székhellyel nem rendelkező ügyfél esetében a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás szükséges.	
A pályázónak vállalnia kell, hogy a projekt előrehaladásáról legkésőbb az első kifizetési kérelmének benyújtása időpontjáig jelentést tesz a HACS részére.	
Marketingtevékenység önállóan nem támogatható.	
Marketingtevékenységre fordítható kiadás nem haladhatja meg a beruházás elszámolható kiadásainak 10%-át.	

Egy pályázó egy intézkedésre csak egy pályázatot nyújthat be, amely azonban több megvalósítási helyre is vonatkozhat.	
Csak építés és eszközbeszerzés együttes megvalósítása esetén támogatható	
Kötelező a megújuló-, vagy bioenergia hasznosítását szolgáló épületgépészeti rendszer kiépítése, eszközbeszerzés, annak telepítése legalább a projekt elszámolható kiadásainak 5%-ának mértékéig.	
7.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
X	Vállalkozásfejlesztés
	Közösségi célú fejlesztés
7.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	2 000 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	20 000 000 Ft
7.7. Ügyfélkör:	

a) működő mikro-, kis- és középvállalkozás, b) induló mikro-, kis- és középvállalkozás, c) lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, amennyiben vállalja, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát,
7.8. Támogatható települések köre:
Bélmegyer, Biharugra; Bucsá, Dévaványa, Ecsegfalva, Füzesgyarmat; Geszt; Kertészsziget; Körösladány; Körösnagyharsány; Köröstarcsa; Körösújfalú; Kötgyán; Mezőgyán; Méhkerék; Okány; Sarkad, Sarkadkeresztúr; Szeghalom; Újszalonta; Vésztő; Zsadány
7.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
A LEADER jogcímrendeletben előírt kötelezően csatolandó mellékletek. Együttműködési megállapodás a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület által rendszeresített formanyomtatványon.
Elszámolható kiadások:
a) építés, b) gépbeszerzés, c) eszközbeszerzés, d) szolgáltatások beszerzése, h) marketing. a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadások

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

-
-
-
-

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER Intézkedési Terv	
Intézkedések a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében	
8. Számú intézkedés	
8.1. HVS intézkedés megnevezése:	Biomassza alapú és megújuló energiahordozók előállításának támogatása
8.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	A fenntartható fejlődés támogatása

8.3.HVS intézkedés leírása	A támogatás célja a fejleszteni kívánt tevékenység helyszínéül szolgáló meglévő épületek, épületrészek külső és belső felújítása, új épületek építése, épületgépészeti berendezések beszerzése, telepítése, kisléptékű infrastruktúra fejlesztés, tradicionális eszközbeszerzés, eszközbeszerzés, marketing tevékenység támogatható. Mg-i melléktermékeket energetikai célra (fűtőanyag) feldolgozó berendezésekre (aprító, brikettáló, pelletáló, és előkészítő berendezések), a begyűjtést szolgáló gépek berendezések beszerzése, megújuló energiahordozók előállítását szolgáló gépek, technológiai berendezések beszerzésének, beépítésének támogatása
8.4. Támogatási kritériumok:	
A pályázat benyújtása előtt legalább két hónappal székhellyel, vagy telephellyel rendelkezzen a pályázó a HACS területén.	
A HACS működési területén székhellyel nem rendelkező ügyfél esetében a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás szükséges.	
A pályázónak vállalnia kell, hogy a projekt előrehaladásáról legkésőbb az első kifizetési kérelmének benyújtása időpontjáig jelentést tesz a HACS részére.	
Marketingtevékenység önállóan nem támogatható.	
Marketingtevékenységre fordítható kiadás nem haladhatja meg a beruházás elszámolható kiadásainak 10%-át.	
Egy pályázó egy intézkedésre csak egy pályázatot nyújthat be, amely azonban több megvalósítási helyre is vonatkozhat.	
A támogatás feltétele a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal, vagy annak oktatási-nevelési-, illetve szociális intézményével megkötött releváns működési megállapodás a beruházás tárgyának évente legalább két alkalommal történő térítésmentes rendelkezésre bocsátásáról dokumentált módon.	

8.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
X	Vállalkozásfejlesztés
	Közösségi célú fejlesztés
8.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	1 000 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	15 000 000 Ft
8.7. Ügyfélkör:	
a) működő mikro-, kis- és középvállalkozás, b) induló mikro-, kis- és középvállalkozás, c) lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, amennyiben vállalja, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát,	
8.8. Támogatható települések köre:	
Bélmegyer, Biharugra; Bucsa, Dévaványa, Ecsegfalva, Füzesgyarmat; Geszt; Kertészsziget; Körösladány; Körösnagyharsány; Köröstarcsa; Körösújfalú; Kötegyán; Mezőgyán; Méhkerék; Okány; Sarkad, Sarkadkeresztúr; Szeghalom; Újszalonta; Vésztő; Zsadány	
8.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:	

A LEADER jogcímrendeletben előírt kötelezően csatolandó mellékletek. Együttműködési megállapodás a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület által rendszeresített formanyomtatványon.

Elszámolható kiadások:

- a) építés,
 - b) gépbeszerzés,
 - c) eszközbeszerzés,
 - d) szolgáltatások beszerzése,
 - h) marketing.
- a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadások

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER Intézkedési Terv

Intézkedések a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében	
9. Számú intézkedés	
9.1. HVS intézkedés megnevezése:	Hagyományos gazdasági tevékenységeket, gazdálkodási formákat bemutató gazdaságok, alkotó- és bemutatóhelyek, mint turisztikai értékek kialakításának támogatása
9.2.Kapcsolódó HVS célkitűzés:	A helyi turizmus fejlesztése
9.3.HVS intézkedés leírása	A sajátos természeti adottságaink és a hagyományos természetközeli termelési, tartási módok, élő hagyományként, turisztikai értéként történő bemutatásának támogatása. A tevékenységek folytatását szolgáló új épületek, építmények építése, meglévők felújítása, kapcsolódó eszközbeszerzés, tradicionális eszközök beszerzése, marketing tevékenység támogatható. Támogathatók szabadtéri, vagy épületben elhelyezett alkotó és bemutatóterek létesítése is.
9.4. Támogatási kritériumok:	
A pályázat benyújtása előtt legalább két hónappal székhellyel, vagy telephellyel rendelkezzen a pályázó a HACs területén.	
A HACs működési területén székhellyel nem rendelkező ügyfél esetében a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás szükséges.	
A pályázónak vállalnia kell, hogy a projekt előrehaladásáról legkésőbb az első kifizetési kérelmének benyújtása időpontjáig jelentést tesz a HACs részére.	
Marketingtevékenység önállóan nem támogatható.	
Marketingtevékenységre fordítható kiadás nem haladhatja meg a beruházás elszámolható kiadásainak 10%-át.	

Egy pályázó egy intézkedésre csak egy pályázatot nyújthat be, amely azonban több megvalósítási helyre is vonatkozhat.	
Nonprofit szervezet ügyfél esetében, amennyiben természetes személy tulajdonában lévő ingatlanon történik a beruházás az ügyfélnek az alapszabályában intézkednie arról, hogy az ügyfél jogutód nélküli megszűnése esetén a pályázati támogatással megvalósított beruházást az illetékes helyi önkormányzatnak ajánlja fel térítésmentesen.	
Nonprofit szervezet ügyfél esetében, amennyiben természetes személy tulajdonában lévő ingatlanon történik a beruházás a támogatás 65%. A 100%-os támogatási intenzitás eléréséhez az ügyfélnek teljes bizonyító erejű dokumentummal kell igazolnia azt, hogy az ingatlan tulajdonosa, a támogatási rendeletben meghatározott kötelező üzemeltetési időszakon túl további 10 évig biztosítja térítésmentesen a közösségi célú hasznosítást, valamint a telejs üzemeltetési időszakra vállalja az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzését az ingatlan nyilvántartásba.	
Az ügyfélnek biztosítania kell a támogatással megépítendő épület, építmény évente legalább három hónapban látogatható legyen.	
A támogatás feltétele a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal, vagy annak oktatási-nevelési-, illetve szociális intézményével megkötött releváns működési megállapodás a beruházás tárgyának évente legalább két alkalommal történő térítésmentes rendelkezésre bocsátásáról dokumentált módon.	
9.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
X	Vállalkozásfejlesztés
X	Közösségi célú fejlesztés
9.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	1 000 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	15 000 000 Ft
9.7. Ügyfélkör:	

a) működő mikro-, kis- és középvállalkozás, b) induló mikro-, kis- és középvállalkozás, c) lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, amennyiben vállalja, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát, d) működő települési önkormányzat, e) lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező mezőgazdasági őstermelő, amennyiben a pályázatban meghatározott fejlesztés saját előállítású vagy helyi termék előállítására, feldolgozására, valamint piacra jutásának elősegítését célzó tevékenységre irányul, g) székhellyel vagy telephellyel rendelkező nonprofit szervezet, amennyiben a fejlesztés, a közhasznú tevékenységektől eltérő feladat ellátását segíti elő.
9.8. Támogatható települések köre:
Bélmegyer, Biharugra; Búcsa, Dévaványa, Ecsegfalva, Füzesgyarmat; Geszt; Kertészsziget; Körösladány; Körösnagyharsány; Köröstarcsa; Körösújfalú; Kötgyán; Mezőgyán; Méhkerék; Okány; Sarkad, Sarkadkeresztúr; Szeghalom; Újszalonta; Vésztő; Zsadány
9.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
A LEADER jogcímrendeletben előírt kötelezően csatolandó mellékletek. Együttműködési megállapodás a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület által rendszeresített formanyomtatványon.
Elszámolható kiadások:
a) építés, b) gépbeszerzés, c) eszközbeszerzés, d) szolgáltatások beszerzése, h) marketing. a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadások

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

-
-
-
-

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER Intézkedési Terv	
Intézkedések a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében	
10. Számú intézkedés	
10.1. HVS intézkedés megnevezése:	Falusi szálláshelyek, helyi turisztikai, vendéglátó és kereskedelmi szolgáltatások fejlesztése
10.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	A helyi turizmus fejlesztése

10.3.HVS intézkedés leírása	Támogatás igényelhető turisztikai szálláshelyek, vendéglátáshoz kapcsolódó szolgáltatások fejlesztésére, létrehozására, felújítására, korszerűsítésére, kapcsolódó eszközbeszerzésre, a fejlesztéshez kapcsolódó építési munkákra, épületgépészet kialakítására, korszerűsítésére, tereprendezésre, parkosításra, ingatlanhoz kapcsolódó, tel-ekhatáron belüli kisléptékű infrastruktúra-fejlesztésekre, marketing kiadásokra.
10.4. Támogatási kritériumok:	
A pályázat benyújtása előtt legalább két hónappal székhellyel, vagy telephellyel rendelkezzen a pályázó a HACs területén.	
A HACs működési területén székhellyel nem rendelkező ügyfél esetében a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás szükséges.	
A pályázónak vállalnia kell, hogy a projekt előrehaladásáról legkésőbb az első kifizetési kérelmének benyújtása időpontjáig jelentést tesz a HACs részére.	
Marketingtevékenység önállóan nem támogatható.	
Marketingtevékenységre fordítható kiadás nem haladhatja meg a beruházás elszámolható kiadásainak 10%-át.	
Egy pályázó egy intézkedésre csak egy pályázatot nyújthat be, amely azonban több megvalósítási helyre is vonatkozhat.	
Nonprofit szervezet ügyfél esetében, amennyiben természetes személy tulajdonában lévő ingatlanon történik a beruházás az ügyfélnek az alapszabályában intézkednie arról, hogy az ügyfél jogutód nélküli megszűnése esetén a pályázati támogatással megvalósított beruházást az illetékes helyi önkormányzatnak ajánlja fel térítésmentesen.	
Nonprofit szervezet ügyfél esetében, amennyiben természetes személy tulajdonában lévő ingatlanon történik a beruházás a támogatás 65%. A 100%-os támogatási intenzitás eléréséhez az ügyfélnek teljes bizonyító erejű dokumentummal kell igazolnia azt, hogy az ingatlan tulajdonosa, a támogatási rendeletben meghatározott kötelező üzemeltetési időszakon túl további 10 évig biztosítja térítésmentesen a közösségi célú hasznosítást, valamint a telejs üzemeltetési időszakra vállalja az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzését az ingatlan nyilvántartásba.	

10.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
X	Vállalkozásfejlesztés
X	Közösségi célú fejlesztés
10.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	1 000 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	15 000 000 Ft
10.7. Ügyfélkör:	
a) működő mikro-, kis- és középvállalkozás, b) induló mikro-, kis- és középvállalkozás, c) lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, amennyiben vállalja, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát, d) működő települési önkormányzat, g) székhellyel vagy telephellyel rendelkező nonprofit szervezet, amennyiben a fejlesztés, a közhasznú tevékenységektől eltérő feladat ellátását segíti elő.	
10.8. Támogatható települések köre:	
Bélmegyer, Biharugra; Bucsa, Dévaványa, Ecsegfalva, Füzesgyarmat; Geszt; Kertészsziget; Körösladány; Körösnagyharsány; Köröstarcsa; Körösújfalu; Kötgyán; Mezőgyán; Méhkerék; Okány; Sarkad, Sarkadkeresztúr; Szeghalom; Újszalonta; Vésztő; Zsadány	
10.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:	

A LEADER jogcímrendeletben előírt kötelezően csatolandó mellékletek. Együttműködési megállapodás a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület által rendszeresített formanyomtatványon.

Elszámolható kiadások:

- a) építés,
 - b) gépbeszerzés,
 - c) eszközbeszerzés,
 - d) szolgáltatások beszerzése,
 - h) marketing.
- a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadások

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER Intézkedési Terv

Intézkedések a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében	
11. Számú intézkedés	
11.1. HVS intézkedés megnevezése:	Helyi termékek előállításának, feldolgozásának, marketingjének, piacra jutásának és kézműves tevékenységek támogatása
11.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	Helyi mezőgazdasági termékek) helyben történő feldolgozottsági szintjének növelése, az értékesítés és piacra jutás támogatása
11.3. HVS intézkedés leírása	Támogatás vehető igénybe helyi termékek előállítására és feldolgozására szolgáló üzem létrehozására, fejlesztésére, helyi termékek elsődleges feldolgozásának, értékesítésének ösztönzésére a helyi gazdaság fejlesztése, jövedelemszerző képességének javítása céljából. Támogatható az üzemnek és közvetlen környezetének, kiszolgáló helyiségeinek, létesítményeinek kialakítása, felújítása, a hozzá kapcsolódó bemutató terem, raktár és értékesítési hely kialakítása, ingatlanhoz kapcsolódó kisléptékű infrastruktúra fejlesztése, feldolgozáshoz, értékesítéshez szükséges gép- és eszközbeszerzés, minőség- és környezetirányítási, élelmiszerbiztonsági rendszer bevezetésére, marketing tevékenységre.
11.4. Támogatási kritériumok:	
A pályázat benyújtása előtt legalább két hónappal székhellyel, vagy telephellyel rendelkezzen a pályázó a HACs területén.	
A HACs működési területén székhellyel nem rendelkező ügyfél esetében a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás szükséges.	
A pályázónak vállalnia kell, hogy a projekt előrehaladásáról legkésőbb az első kifizetési kérelmének benyújtása időpontjáig jelentést tesz a HACs részére.	
Marketingtevékenység önállóan nem támogatható.	
Marketingtevékenységre fordítható kiadás nem haladhatja meg a beruházás elszámolható kiadásainak 10%-át.	

Egy pályázó egy intézkedésre csak egy pályázatot nyújthat be, amely azonban több megvalósítási helyre is vonatkozhat.	
1 Millió Ft feletti igényelt támogatás esetén csak építés és eszközbeszerzés együttes megvalósítása esetén támogatható	
1 Millió Ft feletti elszámolni kívánt nettó kiadás felett kötelező a megújuló-, vagy bioenergia hasznosítását szolgáló épületgépészeti rendszer kiépítése, eszközbeszerzés, annak telepítése legalább a projekt elszámolható kiadásainak 5%-ának mértékéig.	
Nonprofit szervezet ügyfél esetében, amennyiben természetes személy tulajdonában lévő ingatlanon történik a beruházás az ügyfélnek az alapszabályában intézkednie arról, hogy az ügyfél jogutód nélküli megszűnése esetén a pályázati támogatással megvalósított beruházást az illetékes helyi önkormányzatnak ajánlja fel térítésmentesen.	
Nonprofit szervezet ügyfél esetében, amennyiben természetes személy tulajdonában lévő ingatlanon történik a beruházás a támogatás 65%. A 100%-os támogatási intenzitás eléréséhez az ügyfélnek teljes bizonyító erejű dokumentummal kell igazolnia azt, hogy az ingatlan tulajdonosa, a támogatási rendeletben meghatározott kötelező üzemeltetési időszakon túl további 10 évig biztosítja térítésmentesen a közösségi célú hasznosítást, valamint a telejs üzemeltetési időszakra vállalja az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzését az ingatlan nyilvántartásba.	
A támogatás feltétele releváns együttműködési megállapodás helyi önkormányzattal, vagy annak oktatási nevelési intézményével. (Együttműködés szociális célú termék, szolgáltatás felajánlásról, minimum évi két alkalommal megtartandó szemléletformáló előadásról, stb.)	
11.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
X	Vállalkozásfejlesztés
X	Közösségi célú fejlesztés
11.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	2 000 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	20 000 000 Ft
11.7. Ügyfélkör:	

a) működő mikro-, kis- és középvállalkozás, b) induló mikro-, kis- és középvállalkozás, c) lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, amennyiben vállalja, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát, d) működő települési önkormányzat, e) lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező mezőgazdasági őstermelő, amennyiben a pályázatban meghatározott fejlesztés saját előállítású vagy helyi termék előállítására, feldolgozására, valamint piacra jutásának elősegítését célzó tevékenységre irányul, g) székhellyel vagy telephellyel rendelkező nonprofit szervezet, amennyiben a fejlesztés, a közhasznú tevékenységektől eltérő feladat ellátását segíti elő.
11.8. Támogatható települések köre:
Bélmegyer, Biharugra; Búcsa, Dévaványa, Ecsegfalva, Füzesgyarmat; Geszt; Kertészsziget; Körösladány; Körösnagyharsány; Köröstarcsa; Körösújfalú; Kötgyán; Mezőgyán; Méhkerék; Okány; Sarkad, Sarkadkeresztúr; Szeghalom; Újszalonta; Vésztő; Zsadány
11.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:
A LEADER jogcímrendeletben előírt kötelezően csatolandó mellékletek. Együttműködési megállapodás a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület által rendszeresített formanyomtatványon.
Elszámolható kiadások:
a) építés, b) gépbeszerzés, c) eszközbeszerzés, d) szolgáltatások beszerzése, h) marketing. a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadások

-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

-
-
-
-

Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület

Európai Mezőgazdasági és Vidékfejlesztési Alap: A vidéki területekbe beruházó Európa

LEADER Intézkedési Terv	
Intézkedések a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület LEADER Helyi Akciócsoport Helyi Vidékfejlesztési Stratégiájának keretében	
12. Számú intézkedés	
12.1. HVS intézkedés megnevezése:	Kisléptékű helyi termék előállítás, önellátó és félig önellátó kisgazdaságok és kézműves tevékenységek támogatása
12.2. Kapcsolódó HVS célkitűzés:	Helyi mezőgazdasági termékek) helyben történő feldolgozottsági szintjének növelése, az értékesítés és piacra jutás támogatása

12.3.HVS intézkedés leírása	Támogatás vehető igénybe helyi termékek előállítására és feldolgozására szolgáló üzem létrehozására, fejlesztésére, helyi termékek elsődleges feldolgozásának, értékesítésének ösztönzésére a helyi gazdaság fejlesztése, jövedelemszerző képességének javítása céljából. Támogatható az üzemnek és közvetlen környezetének, kiszolgáló helyiségeinek, létesítményeinek kialakítása, felújítása, a hozzá kapcsolódó bemutató terem, raktár és értékesítési hely kialakítása, ingatlanhoz kapcsolódó kisléptékű infrastruktúra fejlesztése, feldolgozáshoz, értékesítéshez szükséges gép- és eszközbeszerzés, minőség- és környezetirányítási, élelmiszerbiztonsági rendszer bevezetésére, marketing tevékenységre.
12.4. Támogatási kritériumok:	
A pályázat benyújtása előtt legalább két hónappal székhellyel, vagy telephellyel rendelkezzen a pályázó a HACs területén.	
A HACs működési területén székhellyel nem rendelkező ügyfél esetében a megvalósítás helye szerint illetékes települési önkormányzattal megkötött együttműködési megállapodás szükséges.	
A pályázónak vállalnia kell, hogy a projekt előrehaladásáról legkésőbb az első kifizetési kérelmének benyújtása időpontjáig jelentést tesz a HACs részére.	
Marketingtevékenység önállóan nem támogatható.	
Marketingtevékenységre fordítható kiadás nem haladhatja meg a beruházás elszámolható kiadásainak 10%-át.	
Egy pályázó egy intézkedésre csak egy pályázatot nyújthat be, amely azonban több megvalósítási helyre is vonatkozhat.	
Csak építés és eszközbeszerzés együttes megvalósítása esetén támogatható	
Kötelező a megújuló-, vagy bioenergia hasznosítását szolgáló épületgépészeti rendszer kiépítése, eszközbeszerzés, annak telepítése legalább a projekt elszámolható kiadásainak 5%-ának mértékéig.	
Nonprofit szervezet ügyfél esetében, amennyiben természetes személy tulajdonában lévő ingatlanon történik a beruházás az ügyfélnek az alapszabályában intézkednie arról, hogy az ügyfél jogutód nélküli megszűnése esetén a pályázati támogatással megvalósított beruházást az illetékes helyi önkormányzatnak ajánlja fel térítésmentesen.	

Nonprofit szervezet ügyfél esetében, amennyiben természetes személy tulajdonában lévő ingatlanon történik a beruházás a támogatás 65%. A 100%-os támogatási intenzitás eléréséhez az ügyfélnek teljes bizonyító erejű dokumentummal kell igazolnia azt, hogy az ingatlan tulajdonosa, a támogatási rendeletben meghatározott kötelező üzemeltetési időszakon túl további 10 évig biztosítja térítésmentesen a közösségi célú hasznosítást, valamint a telejs üzemeltetési időszakra vállalja az elidegenítési és terhelési tilalom bejegyzését az ingatlan nyilvántartásba.	
A támogatás feltétele releváns együttműködési megállapodás helyi önkormányzattal, vagy annak oktatási nevelési intézményével. (Együttműködés szociális célú termék, szolgáltatás felajánlásról, minimum évi két alkalommal megtartandó szemléletformáló előadásról, stb.)	
12.5. Az intézkedés típus szerinti besorolása:	
X	Vállalkozásfejlesztés
X	Közösségi célú fejlesztés
12.6. Igénybe vehető támogatás minimális és maximális összege:	
Minimum támogatási összeg:	250 000 Ft
Maximum támogatási összeg:	1 999 999 Ft
12.7. Ügyfélkör:	
a) működő mikro-, kis- és középvállalkozás, b) induló mikro-, kis- és középvállalkozás, c) lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező természetes személy, amennyiben vállalja, hogy a támogatás megítélését követően az első kifizetési kérelem benyújtásának időpontjáig egyéni vállalkozóként nyilvántartásba veteti magát, d) működő települési önkormányzat, e) lakóhellyel vagy tartózkodási hellyel rendelkező mezőgazdasági őstermelő, amennyiben a pályázatban meghatározott fejlesztés saját előállítású vagy helyi termék előállítására, feldolgozására, valamint piacra jutásának elősegítését célzó tevékenységre irányul, g) székhellyel vagy telephellyel rendelkező nonprofit szervezet, amennyiben a fejlesztés, a közhasznú tevékenységektől eltérő feladat ellátását segíti elő.	
12.8. Támogatható települések köre:	
Bélmegyer, Biharugra; Bucsa, Dévaványa, Ecsegfalva, Füzesgyarmat; Geszt; Kertészsziget; Körösladány; Körösnagyborsány; Köröstarcsa; Körösújfal; Kötgyán; Mezőgyán; Méhkerék; Okány; Sarkad, Sarkadkeresztúr; Szeghalom; Újszalonta; Vésztő; Zsadány	
12.9. Projekt adatlaphoz csatolandó dokumentumok:	

A LEADER jogcímrendeletben előírt kötelezően csatolandó mellékletek. Együttműködési megállapodás a Körös-Sárréti Vidékfejlesztési Egyesület által rendszeresített formanyomtatványon.

Elszámolható kiadások:

- a) építés,
 - b) gépbeszerzés,
 - c) eszközbeszerzés,
 - d) szolgáltatások beszerzése,
 - h) marketing.
- a Vhr. 31. §-ában meghatározott egyéb elszámolható kiadások

•